

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής
του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ)

Ταχ. Δ/ση : Β. Σοφίας 15
Ταχ. Κώδικας : 10674, Αθήνα
Πληροφορίες : Θ. Δράκος, Ο. Μπέη,
 Β. Σταμάτης
Τηλέφωνο : 213 1313 434, 213 1313 027
 213 1313 423
email : t.drakos@ypes.gov.gr,
 o.bei@ypes.gov.gr,
 v.stamatis@ypes.gov.gr

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΟ
ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

Αθήνα , **19/10/2020**
Α.Π. : **19576**

Προς : **Πίνακας**
Αποδεκτών

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ ΑΤ08

ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΠΟΒΟΛΗ ΑΙΤΗΣΕΩΝ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ

ΣΤΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση

«ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ»

ΣΤΟΝ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ: «Ψηφιακή Σύγκλιση»

ΜΕ ΤΙΤΛΟ: «Smart cities, ευφυείς εφαρμογές, συστήματα και πλατφόρμες για την ασφάλεια, υγεία - πρόνοια, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, εκπαίδευση - πολιτισμό - τουρισμό και περιβάλλον, δράσεις και μέτρα πολιτικής προστασίας, προστασίας της δημόσιας υγείας και του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19»

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Έχοντας υπόψη:

1. Το ν.4674/2020 (Α' 53) «Στρατηγική αναπτυξιακή προοπτική των Οργανισμών Τοπικής Αυτοδιοίκησης, ρύθμιση ζητημάτων αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις».
2. Το ν.4683/2020 (Α' 83) για την κύρωση της από 20.3.2020 Π.Ν.Π. «Κατεπείγοντα μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεπειών του κινδύνου διασποράς του κορωνοϊού COVID-19, τη στήριξη της κοινωνίας και της επιχειρηματικότητας και τη διασφάλιση της ομαλής λειτουργίας της αγοράς και της δημόσιας διοίκησης (Α' 68) και άλλες διατάξεις»
3. Το ν.4684/2020 (Α' 86) για την κύρωση της από 30.3.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα αντιμετώπισης της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις (Α' 75) και άλλες διατάξεις».
4. Το ν.4685/2020 (Α' 92) «Εκσυγχρονισμός περιβαλλοντικής νομοθεσίας, ενσωμάτωση στην ελληνική νομοθεσία των Οδηγιών 2018/844 και 2019/692 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και λοιπές διατάξεις», όπως ισχύει.
5. Το ν.4690/2020 (Α' 104) «Κύρωση: α) της από 13.04.2020 Π.Ν.Π. «Μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και άλλες κατεπείγουσες διατάξεις» (Α' 84) και β) της από 01.05.2020 Π.Ν.Π. «Περαιτέρω μέτρα για την αντιμετώπιση των συνεχιζόμενων συνεπειών της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19 και την επάνοδο στην κοινωνική και οικονομική κανονικότητα» (Α' 90) και άλλες διατάξεις».
6. Το ν.4622/2019 (Α' 133) «Επιτελικό Κράτος: οργάνωση, λειτουργία και διαφάνεια της Κυβέρνησης, των κυβερνητικών οργάνων και της κεντρικής δημόσιας διοίκησης».
7. Το ν.4555/2018 (Α' 133) «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης - Εμβάθυνση της Δημοκρατίας - Ενίσχυση της Συμμετοχής – Βελτίωση της οικονομικής και αναπτυξιακής λειτουργίας των Ο.Τ.Α. [Πρόγραμμα «ΚΛΕΙΣΘΕΝΗΣ Ι»] - Ρυθμίσεις για τον εκσυγχρονισμό του πλαισίου οργάνωσης και λειτουργίας των ΦΟΔΣΑ - Ρυθμίσεις για την αποτελεσματικότερη, ταχύτερη και ενιαία άσκηση των αρμοδιοτήτων σχετικά με την απονομή ιθαγένειας και την πολιτογράφηση - Λοιπές διατάξεις αρμοδιότητας Υπουργείου Εσωτερικών και άλλες διατάξεις», όπως ισχύει.
8. Το ν.4412/2016 (Α' 147) «Δημόσιες συμβάσεις έργων, προμηθειών και υπηρεσιών (προσαρμογή στις Οδηγίες 2014/24/ΕΕ και 2014/25/ΕΕ», όπως ισχύει.
9. Το ν.4270/2014 (Α' 143) «Αρχές δημοσιονομικής διαχείρισης και εποπτείας ενσωμάτωση της οδηγίας 2011/85/2011/ΕΕ – δημόσιο λογιστικό και άλλες διατάξεις» όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.
10. Το ν.3852/2010 (Α' 87) «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης-Πρόγραμμα Καλλικράτης», όπως ισχύει.
11. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και Κυβερνητικά Όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του Π.Δ. 63/2005 (Α' 98).
12. Το Π.Δ. 83/09.07.2019 (Α' 121) «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης, Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών».
13. Το Π.Δ. 81/08.07.2019 (Α' 119) «Σύσταση, συγχώνευση, μετονομασία και κατάργηση Υπουργείων και καθορισμός των αρμοδιοτήτων του - Μεταφορά υπηρεσιών και αρμοδιοτήτων μεταξύ Υπουργείων».
14. Το Π.Δ. 141/2017 (Α' 180) «Οργανισμός του Υπουργείου Εσωτερικών», όπως ισχύει.

15. Το Π.Δ. 169/2013 (Α' 272) «Ρύθμιση θεμάτων χορήγησης δανείων σε ΟΤΑ και σε άλλους φορείς από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων».
16. Το Π.Δ. 95/1996 (Α' 76) «Οργανισμός του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων».
17. Την υπ' αριθμ. 23774/15-4-2020 (Β' 1610) κοινή απόφαση των Υπουργών Ανάπτυξης και Επενδύσεων - Εσωτερικών με τίτλο «Διάρθρωση και αρμοδιότητες της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ)».
18. Την υπ' αριθμ. 22766/09-04-2020 (Β' 1386) κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών-Ανάπτυξης και Επενδύσεων-Εσωτερικών και του Υφυπουργού Οικονομικών «Ειδικό Αναπτυξιακό Πρόγραμμα ΟΤΑ α' και β' βαθμού, συνδέσμων Δήμων και Νομικών Προσώπων: ΟΤΑ Πρόγραμμα Ανάπτυξης και Αλληλεγγύης για την Τοπική Αυτοδιοίκηση «Αντώνης Τρίτσης» .
19. Την υπ' αριθμ. 134453/23.12.2015 (Β' 2857) κοινή υπουργική απόφαση με τίτλο «Ρυθμίσεις για τις πληρωμές των δαπανών του ΠΔΕ» όπως ισχύει.
20. Την με αριθμ. πρωτ. ΕΔΕΠΟΛ/Α/ΣΩΣΤΑΝ/1185/4.10.2018 Εγκύκλιο του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού με θέμα «Υποέργα αρχαιολογικών εργασιών και ερευνών σε συγχρηματοδοτούμενα τεχνικά έργα τρίτων».
21. Το ν.4447/2016 (Α' 241) «Χωρικός σχεδιασμός – Βιώσιμη ανάπτυξη και άλλες διατάξεις».
22. Την υπ' αριθμ. ΥΠΕΝ/ΔΑΟΚΑ/43266/1174 απόφαση του Υφυπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας (Β' 1843) «Εργασίες για τις οποίες απαιτείται Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας (ΕΕΔΜΚ) και απαιτούμενα δικαιολογητικά για την χορήγησή της» σε αντικατάσταση της 69701/4461/12-10-2018 απόφασης του Υπουργού Περιβάλλοντος και Ενέργειας «Διαδικασία έγκρισης και απαιτούμενα δικαιολογητικά για εργασίες για τις οποίες απαιτείται Έγκριση Εργασιών Δόμησης Μικρής Κλίμακας (ΕΕΔΜΚ) καθώς και συμπλήρωση της εργασίας α. και τροποποίηση της εργασίας κη. της παρ. 2 του άρθρου 29 του ν. 4495/2017 (Β' 4520)».
23. Την ενιαία τιμή της προεκτιμώμενης αμοιβής όπως καθορίζεται ανά είδος και κατηγορία έργου όπως ορίζεται στα αντίστοιχα άρθρα του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών (απόφ. Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών με αριθμό ΔΝΣγ/32129/ΦΝ466/4-5-2017 (2519/20 ΦΕΚ Β' 07-2017) για κάθε κατηγορία μελέτης συναρτούμενη με την φυσική ποσότητα κάθε αντικειμένου, όπως ισχύει.
24. Το ν. 4662/2020 (Α' 27) «Εθνικός Μηχανισμός Διαχείρισης Κρίσεων και Αντιμετώπισης Κινδύνων, αναδιάρθρωση της Γενικής Γραμματείας Πολιτικής Προστασίας, αναβάθμιση συστήματος εθελοντισμού πολιτικής προστασίας, αναδιοργάνωση του Πυροσβεστικού και άλλες διατάξεις».
25. Το ν. 4710/2020 (Α' 142) «Πρώθηση της ηλεκτροκίνησης και άλλες διατάξεις».
26. Την Απόφαση συνάφειας με αριθμ. πρωτ. 27521 ΕΞ 2020/02.10.2020 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
27. Τα άρθρα 107 και 108 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (ΣΛΕΕ).
28. Την Ανακοίνωση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για την έννοια της κρατικής ενίσχυσης 2016/C 262/01 (ΕΕ C2621/19.07.2016).
29. Την γνωμοδότηση της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών Ενισχύσεων, ΓΝ 070/2020 αριθμ.πρωτ.107929/25.09.2020.

ΚΑΛΕΙ

τους **Δήμους** και τις **Περιφέρειες** της Χώρας, για την υποβολή προτάσεων, προκειμένου να ενταχθούν στο Πρόγραμμα «**Αντώνης Τρίτσης**», στον Άξονα Προτεραιότητας «**Ψηφιακή Σύγκλιση**» για τον ψηφιακό μετασχηματισμό της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Απώτερος σκοπός είναι η βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών μέσω της βέλτιστης αξιοποίησης των εργαλείων της τεχνολογίας πληροφοριών και επικοινωνιών. Η ενδυνάμωση της τοπικής κοινωνίας με τη χρήση της τεχνολογίας που σέβεται τις ιδιαιτερότητες και τον αυτοδιοικητικό χαρακτήρα των Δήμων και Περιφερειών της Χώρας. Παράλληλα προωθείται η κοινωνική, οικονομική και πολιτική ένταξη των δημοτών χωρίς διακρίσεις, ενισχύοντας τη συμμετοχική δημοκρατία και την ανοιχτή διακυβέρνηση στη λήψη των αποφάσεων.

1. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Η πανδημία του κορωνοϊού COVID-19 αποτελεί έναν καινούργιο παράγοντα που εντείνει τα προβλήματα, κυρίως των αστικών κοινωνιών, της καθημερινότητας των πολιτών, της τοπικής οικονομίας και της λειτουργίας της δημόσιας διοίκησης.

Στο πλαίσιο αυτό, και υπό τις εντεινόμενες πιέσεις της κλιματικής αλλαγής, οι ευφυείς τεχνολογίες και δράσεις δύναται να προσφέρουν πολυπληθή εργαλεία για την ασφάλεια και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής των πολιτών, τη διευκόλυνση της επαφής αυτών με τις υπηρεσίες, αλλά και τη βιώσιμη διαχείριση του φυσικού περιβάλλοντος.

Ενδεικτικές επιλέξιμες δράσεις, ανά τομέα, στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης, αποτυπώνονται στη συνέχεια:

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ - ΑΣΦΑΛΕΙΑ

- Μέτρα Πρόληψης - Παρακολούθησης – Ελέγχου – Προστασίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές, πανδημίες κτλ): αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός δικτύου συλλογής μετεωρολογικών και υδρομετρικών δεδομένων, μητρώο τεχνικών δεδομένων αντιπλημμυρικών έργων και άλλων σημαντικών υποδομών (σχολεία, γήπεδα, γέφυρες κτλ), παραγωγή ψηφιακού μοντέλου εδάφους (DTM) πολύ υψηλής ακρίβειας.
- Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης/παρακολούθησης πολιτών – χρηστών (πολιτική προστασία, πυροσβεστική, αστυνομία κ.α.), κυρίως στις κρίσιμες υποδομές (σχολεία, γήπεδα, γέφυρες, κεντρικοί άξονες, περιοχές υψηλού κινδύνου πλημμύρας κτλ), κατάρτιση των πολιτών σε πρακτικές μείωσης των επιπτώσεων από τις πλημμύρες, ανάπτυξη δράσεων για την αντιμετώπιση επιπτώσεων στους τομείς ύδρευσης και αποχέτευσης, έξυπνες εφαρμογές σε κινητά τηλέφωνα κτλ.
- Εκπόνηση Γενικών Σχεδίων Αντιμετώπισης Εκτάκτων Αναγκών και Διαχείρισης Συνεπειών (βάσει του ν. 4662/2020).

- Συστήματα έγκαιρης ενημέρωσης του κοινού, τρόπου διαφυγής πριν και κατά τη διάρκεια οργανωμένης απομάκρυνσης, συμπεριλαμβανομένων και των ατόμων με κινητικές δυσκολίες ή ειδικές ανάγκες, χώρων υποδοχής, προσωρινής καταφυγής, στέγασης και παροχής διοικητικής μέριμνας (λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο ν. 4662/2020).
- Έλεγχος, παρακολούθηση και διαχείριση ανθρώπινου δυναμικού, υλικού και στόλου μηχανημάτων εργοταξίου Δήμων/Περιφερειών και Πολιτικής Προστασίας.
- Έξυπνοι σηματοδότες/σημάνσεις και συστήματα (νυχτερινού φωτισμού, ταχύτητας, προτεραιότητας κτλ) στις περιοχές σχολείων, αθλοπαιδιών, πάρκων, πλατειών και γενικότερα χώρων συνεύρεσης/διέλευσης κοινού καθώς και περιοχών με αυξημένο αριθμό ατυχημάτων.
- Αναβάθμιση και εκσυγχρονισμός των μέσων και διαδικασιών για την αντιμετώπιση εκτάκτων καταστάσεων (πανδημίας, σεισμού, πλημμύρας, πυρκαγιάς κτλ) και παροχή βοήθειας στους πληγέντες, προκειμένου να επιτυγχάνεται άμεση κινητοποίηση, επάρκεια δυνάμεων και μέσων, συντονισμός των εμπλεκόμενων φορέων/υπηρεσιών.
- Δράσεις και μέτρα ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας των δικαιούχων για την αντιμετώπιση κινδύνων (σεισμών, πλημμυρών, πυρκαγιών, πανδημίας κτλ).
- Δράσεις ενίσχυσης των υπηρεσιών των Δήμων και Περιφερειών για την εφαρμογή των μέτρων της πολιτείας στην αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (πχ σίτιση/πρόνοια ευπαθών και ευάλωτων ομάδων σε πανδημία, πλημμύρες, πυρκαγιές κτλ).

ΚΙΝΗΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Έξυπνα συστήματα/εφαρμογές εντοπισμού ελευθέρων θέσεων στάθμευσης, ελεγχόμενης στάθμευσης, αντιμετώπισης/αποφυγής κυκλοφοριακού φόρτου και γενικότερα διαχείρισης της κυκλοφορίας.
- Σύνδεση πεζόδρομων-ποδηλατόδρομων με χώρους ψυχαγωγίας, άθλησης, πλατείες, πάρκα και κεντρικές στάσεις των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ), με τις μετακινήσεις των πεζών/ποδηλάτων να γίνονται απρόσκοπτα, φιλικές σε παιδιά/καρότσια, ΑμΕΑ, διευκόλυνση χρήσης ποδηλάτων κτλ.
- Ενσωμάτωση ήπιων μέσων κυκλοφορίας, συνδυασμένες μετακινήσεις, κεντρικός έλεγχος και παρακολούθηση δημοτικής συγκοινωνίας, σύστημα ενημέρωσης σε πραγματικό χρόνο για τα δρομολόγια των ΜΜΜ, έξυπνες στάσεις, αισθητήρες κίνησης, ανάπτυξη συστημάτων παρακολούθησης στόλου οχημάτων.
- Εφαρμογές/δράσεις «διαμοιραζόμενης» κινητικότητας (sharing mobility), smart mobility.
- Εκπαίδευση και πληροφόρηση κοινού για θέματα χρήσης των ΜΜΜ (βέλτιστα δρομολόγια, πληρότητα οχημάτων, μέτρα προστασίας λόγω πανδημίας κτλ), ποδηλάτου, σωστής οδικής συμπεριφοράς κ.α.
- Σημεία επαναφόρτισης δημοτικών ηλεκτρικών και υβριδικών οχημάτων, μηχανοκίνητων δικύκλων, ποδηλάτων με ταυτόχρονη σήμανση θέσεων αποκλειστικής χρήσης από αυτά (σε συνέργεια με την Πρόσκληση ΑΤ12).

ΥΓΕΙΑ - ΠΡΟΝΟΙΑ

- Παρακολούθηση εσωτερικών χώρων συνάθροισης κοινού, γραφεία, κέντρα υγείας, νοσοκομεία κτλ, συνεχής μέτρηση παραμέτρων που καθορίζουν τις καλές συνθήκες παραμονής και εργασίας (υγρασία, θερμοκρασία, σωματίδια, φωτισμός, θόρυβος κτλ), έλεγχος και παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα/περιβάλλοντος και σε κομβικά σημεία των πόλεων.
- Δράσεις/μέτρα ενίσχυσης των υπηρεσιών των ΟΤΑ (π.χ. κέντρα υγείας, σχολεία) για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (π.χ. κατάλληλος ιατρικός εξοπλισμός, συστήματα απολύμανσης λόγω πανδημίας).
- Βελτίωση των υπηρεσιών κοινωνικής φροντίδας και μέριμνας, με τη χρήση ψηφιακών εφαρμογών.
- Ίδρυση/δημιουργία, σε υποδομές πρωτοβάθμιας φροντίδας υγείας (αρμοδιότητας ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού):
  - ο «Ιατρείων Πόνου» για την εξυπηρέτηση πολιτών που χρήζουν υποστήριξης, όπως ασθενείς με χρόνιο πόνο από καλοήγη και κακοήγη νοσήματα (οστεοαρθρίτιδα, ρευματοπάθειες, νευραλγίες, εκφυλιστικές παθήσεις ΣΣ, καρκίνος κ.α.).
  - ο «Ιατρείων Κεφαλαλγίας» για την εξειδικευμένη διάγνωση και θεραπεία σε ασθενείς με χρόνιες σοβαρές κεφαλαλγίες ή / και ημικρανίες.
  - ο «Ιατρείων διακοπής καπνίσματος» για την υποστήριξη των καπνιστών να διακόψουν το κάπνισμα.
- Συστήματα (κινητά τηλέφωνα, βραχιόλια κτλ) παρακολούθησης και επικοινωνίας (είτε με οικείους είτε με τις ειδικές Υπηρεσίες) για την υποστήριξη ατόμων που χρήζουν ιδιαίτερης παρακολούθησης και ζουν μόνοι τους, όπως ηλικιωμένοι, άτομα με ειδικές ανάγκες, άτομα που πάσχουν από Αλτςχάιμερ, με κινητικές αναπηρίες ή περιορισμένης κινητικότητας, κρούσματα πανδημίας κτλ.
- Σύστημα/εφαρμογή καθοδήγησης ασθενή βάσει της κατάστασής του, τον τρόπο μεταφοράς (αυτοκίνητο, ταξί, ασθενοφόρο κτλ) στο κατάλληλο σημείο (κέντρο πρώτων βοηθειών, νοσοκομείο κτλ) ή παροχές συμβουλών υγείας μέσω εφαρμογής/συστήματος (βιντεοκλήση για ανθρώπους με προβλήματα ακοής, μετάφραση για μετανάστες, τουρίστες κτλ).
- Δράσεις/υποδομές όπως ποδηλατόδρομοι, χώροι άθλησης κτλ σε περιοχές με καταγραφή υψηλού ποσοστού υπέρβαρων/παχύσαρκων, ειδικά προγράμματα σίτισης και άθλησης στα σχολεία των περιοχών αυτών.
- Πλατφόρμα κοινωνικής & αλληλέγγυας οικονομίας «επαναχρησιμοποίησης» συσκευών σε καλή κατάσταση (πχ κινητά τηλέφωνα, οικιακές συσκευές, βιβλία, ρούχα) και τράπεζας τροφίμων (αντιμέτωπη επισιτιστικής ανασφάλειας) αποκλειστικά για πολίτες χαμηλού εισοδήματος/ευάλωτων ομάδων.
- Καταγραφή και παρακολούθηση ευπαθών και ευάλωτων κοινωνικών ομάδων για την παροχή υποστήριξης, διαχείριση κοινωνικών δομών και παρακολούθηση λειτουργίας τους, ηλεκτρονικό κλείσιμο ραντεβού, παρουσίαση των δομών παροχής πρωτοβάθμιας υγείας, δυνατότητα τηλεϊατρικής σε απομακρυσμένες περιοχές των δήμων, σε ορεινές και νησιωτικές περιοχές κ.α.
- Εκπαίδευση και πληροφόρηση μαθητών, δασκάλων/καθηγητών, πολιτών, εθελοντικών οργανώσεων διάσωσης που δραστηριοποιούνται στην περιοχή του οικείου Δήμου (νομικά πρόσωπα ιδιωτικού δικαίου μη κερδοσκοπικού χαρακτήρα κλπ) σε θέματα

παροχής υγειονομικής βοήθειας, διασώσεων, μεθόδων διακομιδής κλπ, με ανάλυση των μέτρων προστασίας λόγω πανδημίας.

- Δράσεις και μέτρα ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων (σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές, πανδημίες κτλ).

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

- Εξυπηρέτηση πολιτών με εφαρμογές μέσω internet (αιτήσεις, πιστοποιητικά, καταγγελίες, παράπονα κτλ), απλούστευση των διαδικασιών, ηλεκτρονική παροχή υπηρεσιών και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.
- Άμεση συμμετοχή των πολιτών στη λειτουργία της διοίκησης, τη λήψη αποφάσεων μέσω ηλεκτρονικών ψηφοφοριών και την παρακολούθηση-αξιολόγηση-έλεγχο αποφάσεων και δαπανών.
- Διάλογος με τους πολίτες σε ανοικτές πλατφόρμες, όπου θα αναπτύσσουν τις ανάγκες τους και θα θέτουν προβληματισμούς, η διοίκηση αλλά και φορείς και επιχειρήσεις, από κοινού θα εργάζονται/αλληλεπιδρούν για τη βελτίωση των υπηρεσιών και την εξυπηρέτηση των αναγκών των πολιτών.
- Έξυπνα Κέντρα Εργασίας, εργασία από απόσταση σε καθορισμένους κατάλληλους χώρους (εξοικονόμηση χρόνου, δαπάνης μεταφορικών, έκτακτες καταστάσεις θεομηνίας, πανδημίας κτλ) που καλύπτουν περιοχές μακριά από την έδρα της Υπηρεσίας ή την πληγείσα περιοχή.
- Ψηφιοποίηση αρχείων για υπηρεσίες των ΟΤΑ (π.χ. πολεοδομίες, διευθύνσεις μελετών) με δυνατότητα ανοικτής πρόσβασης των συναρμόδιων υπηρεσιών σε αυτά.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

- Προμήθεια και εγκατάσταση διαδραστικών συστημάτων (διαδραστικός πίνακας, βιντεοπροβολέας και υπολογιστής) για τις σχολικές μονάδες με στόχο τον εκσυγχρονισμό της μαθησιακής διαδικασίας και την εξ αποστάσεως εκπαίδευση.
- Προμήθεια εκπαιδευτικού εξοπλισμού με αντικείμενο την Εκπαιδευτική Ρομποτική και την εκμάθηση της φυσικής, της τεχνολογίας, των μαθηματικών και της μηχανικής (STEM) για τις σχολικές μονάδες όλων των βαθμίδων Εκπαίδευσης.
- Πλατφόρμα/πρόγραμμα δια βίου μάθησης, ανοικτή πρόσβαση στην εκπαίδευση και την συνεχή κατάρτιση για όλους, ευρυζωνικά δίκτυα (αφορά το σύνολο της θεματολογίας καθώς και την ανάπτυξη της καινοτομίας), συνεργασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των τοπικών αρχών, φορέων και επιχειρήσεων.
- Σύνδεση δήμων/περιφέρειας, φορέων και επιχειρήσεων με τα τοπικά Πανεπιστήμια, πιλοτικά έργα/δράσεις βάσει της παρεχόμενης εξειδίκευσης πριν την ευρεία εφαρμογή τους.
- Ανοικτή πρόσβαση των πολιτών σε δημοτικές βιβλιοθήκες με σκοπό την ηλεκτρονική εγγραφή, και τη δυνατότητα εξ αποστάσεως κράτησης και δανεισμού βιβλίων, καθώς και την on line ανάγνωση βιβλίων (ψηφιοποίηση, ηλεκτρονική βιβλιοθήκη κτλ).

ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ - ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ

- Ενίσχυση τοπικού θεματικού τουρισμού, εφαρμογές θεματικών πολιτιστικών μονοπατιών στην πόλη και την ύπαιθρο, εφαρμογές/ψηφιακοί ξεναγοί πόλης/αξιοθέατων/δραστηριοτήτων.
- Εικονικές επισκέψεις σε μουσεία/μνημεία/αρχαιολογικούς χώρους αρμοδιότητας των Δήμων και Περιφερειών.
- Τουριστικές ενημερωτικές πινακίδες (για δραστηριότητες ψυχαγωγίας, ενδιαφέροντα σημεία/περιοχές, έκτακτες ενημερώσεις κλπ) που μεταφράζονται ανάλογα με την γλώσσα του ενδιαφερόμενου/τουρίστα.
- Αξιοποίηση και ανάδειξη ιαματικών πόρων (τουρισμός, ενέργεια, υγεία) αρμοδιότητας δικαιούχων.
- Γεωχωρικές πληροφορίες υλικών και άυλων πολιτιστικών στοιχείων (μνημεία, αρχαιολογικοί χώροι, παραδόσεις κτλ).
- Έξυπνος φωτισμός μνημείων και αρχαιολογικών χώρων αρμοδιότητας των δικαιούχων (χρήση inverter/dimming, εξοικονόμηση ενέργειας, καλύτερη ανάδειξη κτλ), υποστηρικτικές τοπικές παρεμβάσεις βελτίωσης των χώρων αυτών (βυθισμένοι κάδοι απορριμμάτων κτλ).
- Μέτρα Πρόληψης - Παρακολούθησης – Ελέγχου – Προστασίας σε καταστάσεις έκτακτης ανάγκης (σεισμούς, πλημμύρες, πυρκαγιές κτλ): αναδιάρθρωση και εκσυγχρονισμός δικτύου συλλογής μετεωρολογικών και υδρομετρικών δεδομένων, μητρώο τεχνικών δεδομένων μνημείων (αρχαίοι ναοί, κάστρα, εκκλησίες, πέτρινα γεφύρια κτλ), ενόργανη παρακολούθηση.
- Συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης/παρακολούθησης πολιτών – επισκεπτών – χρηστών (πολιτική προστασία, πυροσβεστική, αστυνομία κ.α.), κυρίως στους πιο κρίσιμους από άποψη πλήθους χώρους, έξυπνες εφαρμογές σε κινητά τηλέφωνα κτλ.
- Σύνδεση πεζόδρομων - ποδηλατόδρομων με αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία, καθώς και κεντρικές στάσεις των Μέσων Μαζικής Μεταφοράς (ΜΜΜ), με τις μετακινήσεις των πεζών/ποδηλάτων να γίνονται απρόσκοπτα.
- Σύστημα ενημέρωσης σε πραγματικό χρόνο για τη λειτουργία και τα ωράρια των χώρων/μνημείων με ελεγχόμενη είσοδο, πληροφόρηση πληρότητας/επισκεψιμότητας αυτών κ.α.
- Πιλοτική παρακολούθηση εσωτερικών χώρων κάποιων κρίσιμων μνημείων (πχ σε περιοχές υψηλής ρύπανσης, αιθάλης), συνεχής μέτρηση παραμέτρων που καθορίζουν τις καλές συνθήκες τόσο για το ίδιο το μνημείο όσο και για τους επισκέπτες (υγρασία, θερμοκρασία, σωματίδια, φωτισμός, θόρυβος κτλ), έλεγχος και παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα/περιβάλλοντος και σε κομβικούς αρχαιολογικούς χώρους.
- Εργαστήρια/φεστιβάλ γνωριμίας των μαθητών με τον Πολιτισμό, χρήση διαδραστικών συστημάτων (διαδραστικός πίνακας, βιντεοπροβολέας και υπολογιστής), επισκέψεις στους αρχαιολογικούς χώρους και μνημεία (εργαστήρια κεραμικής, σεμινάρια κοσμήματος κλπ), εξ αποστάσεως γνωριμία με αυτά.
- Οθόνες σε στάσεις και χώρους παραμονής κοινού-τουριστών με πληροφόρηση για θέματα πολιτισμού (πχ για τους αρχαιολογικούς χώρους ενός νησιού στον χώρο αναμονής του λιμανιού αναχώρησης) και ενημέρωσης/πληροφόρησης για υπηρεσίες άμεσης ανάγκης, έκτακτες καταστάσεις, θεομηνίες, πανδημίες κλπ.

- Δημιουργία χώρων στάθμευσης τουριστικών λεωφορείων περιμετρικά των πόλεων, έτσι ώστε οι επισκέπτες κατά την μετάβαση τους σε σημεία ενδιαφέροντος να μην διέρχονται από τα κέντρα των πόλεων, και πρόβλεψη μετεπιβίβασης σε τοπικά μέσα μετακίνησης χαμηλών εκπομπών ρύπων με σκοπό την περιήγηση και την ξενάγηση.
- Δράσεις σύνδεσης του τοπικού τουριστικού δυναμικού με το αντίστοιχο αγροτικό μέσω της υποστήριξης της τουριστικής επιχειρηματικότητας για την ανάδειξη π.χ. του «Ελληνικού Πρωινού», της «Ελληνικής Παραδοσιακής Κουζίνας».

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΣΤΕΡΕΩΝ ΑΠΟΒΛΗΤΩΝ – ΚΥΚΛΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Συστήματα

- Συστήματα Internet of Things (IoT) στην συλλογή και μεταφορά απορριμμάτων (παρακολούθηση πληρότητας κάδων, βελτιστοποίηση δρομολογίων, δυναμική βελτιστοποίηση δρομολογίου βάσει online συλλογής δεδομένων-πληρότητας κάδων, έξυπνοι αισθητήρες κ.α.).
- Συστήματα IoT με γεωχωρικές πληροφορίες υποδομών και δικτύων (δρομολόγια αποκομιδής, κάδων διαφόρων ρευμάτων, πράσινων σημείων κτλ).
- Συστήματα IoT για την υποστήριξη της λειτουργίας των Δημοτικών Πράσινων Σημείων ή/και Γωνιών Ανακύκλωσης.
- Συστήματα IoT για την υποστήριξη της λειτουργίας του δικτύου καφέ κάδων συλλογής προδιαλεγμένων βιοαποβλήτων (οργανικών κουζίνας/πρασίνων).

Εφαρμογές/Πλατφόρμες

- Εφαρμογή/Πλατφόρμα ανταλλακτικής οικονομίας διαθέσιμων προϊόντων/υλών, τα απορρίμματα/παραπροϊόντα του ενός γίνονται πρώτη ύλη του άλλου (έπιπλα, ρούχα, παραπροϊόντα βιομηχανιών/βιοτεχνιών, ληγμένα τρόφιμα κτλ).
- Εφαρμογή/Πλατφόρμα κοινωνικής & αλληλέγγυας οικονομίας «επαναχρησιμοποίησης» συσκευών σε καλή κατάσταση (πχ κινητά τηλέφωνα, οικιακές συσκευές, βιβλία, ρούχα) αποκλειστικά για πολίτες χαμηλού εισοδήματος/ευάλωτων ομάδων.

Ευφυή και Καινοτόμα Προγράμματα

- Προγράμματα μέσα από πλατφόρμες/εφαρμογές/συστήματα IoT υποστήριξης καταγραφής, επιβράβευσης της πρόληψης, ανακύκλωσης-επαναχρησιμοποίησης κτλ.
- Προγράμματα μέσα από πλατφόρμες/εφαρμογές/συστήματα IoT ενημέρωσης-εκπαίδευσης-ευαισθητοποίησης κοινού για πρόληψη, ανακύκλωση-επαναχρησιμοποίηση κτλ.
- Προγράμματα μέσα από πλατφόρμες/εφαρμογές/συστήματα IoT ενεργητικών δράσεων πρόληψης, ανακύκλωσης-επαναχρησιμοποίησης σε δημοτικές σχολικές μονάδες και αθλητικές δομές.

ΕΝΕΡΓΕΙΑ

- Έξυπνος φωτισμός πλατειών (χρήση inverter/dimming, αισθητήρων κίνησης κτλ), υποστηρικτικές τοπικές παρεμβάσεις βελτίωσης του μικροκλίματος πλατειών/χώρων συνάθροισης κοινού (βυθισμένοι κάδοι απορριμμάτων, δενδροφυτεύσεις κτλ).

- Έξυπνοι μετρητές κατανάλωσης ενέργειας, online παρακολούθηση ενεργοβόρων συσκευών/εξοπλισμού, εντοπισμός διαρροών/σπατάλης, έλεγχος κακής λειτουργίας/απόδοσης/κατάστασης του εξοπλισμού, εφαρμογές/δράσεις βελτιστοποίησης της διαχείρισης ενέργειας σε μεγάλους καταναλωτές, δημόσιες υπηρεσίες, νοσοκομεία κτλ.
- Αξιοποίηση γεωθερμικών πεδίων και λοιπών Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) από τους δικαιούχους (π.χ. Φ/Β στις στέγες δημοτικών κτιρίων, τηλεθέρμανση από ιαματικές πηγές, χώροι στάθμευσης/φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων με στέγαστρα Φ/Β).
- Έξυπνα συστήματα διανομής – αποθήκευσης - κατανάλωσης ενέργειας (αποφόρτιση δικτύου, μείωση δαπανών κτλ).

ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

- Πλατφόρμα/πρόγραμμα συνεργασίας και ανοιχτών δεδομένων μεταξύ τοπικών επιχειρήσεων, φορέων, Πανεπιστημίων και δήμων/περιφέρειας στην επίλυση προβλημάτων όπως η ανεργία, έκτακτες καταστάσεις (πχ πανδημία), η ανταγωνιστικότητα τοπικών προϊόντων, το κυκλοφοριακό κτλ.
- Διεύρυνση των Έξυπνων Κέντρων Εργασίας και οριζόντια στήριξη των τοπικών επιχειρήσεων, τηλεεκπαίδευση, εργασία από απόσταση σε καθορισμένους κατάλληλους χώρους σε έκτακτες καταστάσεις (π.χ. ελεγχόμενες συνθήκες σε καταστάσεις πανδημίας) που καλύπτουν την πληγείσα περιοχή.
- Ίδρυση γραφείων στήριξης της τοπικής επιχειρηματικότητας (και κυρίως της νεοφυούς), υποστήριξη της τοπικής οικονομίας, αξιοποίηση των τοπικών συγκριτικών πλεονεκτημάτων (πχ αγροτικών προϊόντων, υποδομών/υπηρεσιών, φυσικού περιβάλλοντος).
- Ευρυζωνικά δίκτυα (αφορά το σύνολο της θεματολογίας καθώς και την ανάπτυξη της επιχειρηματικότητας και της καινοτομίας), συνεργασία των εκπαιδευτικών ιδρυμάτων, των τοπικών αρχών, φορέων και επιχειρήσεων.

ΑΓΡΟΤΙΚΑ

- Στήριξη αγροτικού τομέα μέσω ηλεκτρονικού εμπορίου, σύνδεση των τοπικών αγροτικών προϊόντων/παραγωγών με την αγορά των πόλεων που γειτονεύουν, μείωση μεταφορικών-καταναλισκόμενης ενέργειας-αποτυπώματος άνθρακα, καλύτερη διακίνηση προϊόντων (διατήρηση ποιότητας/κατάστασης), εβδομαδιαία πακέτα φρούτων-λαχανικών (απευθείας σύνδεση τοπικού παραγωγού-καταναλωτή).
- Ψύξη αγροτικών προϊόντων με εκμετάλλευση ΑΠΕ και έξυπνων αποθηκών ενέργειας δημοτικών εγκαταστάσεων (πχ χρήση σε δημοτικά σφαγεία).
- Εφαρμογές με χρήση τεχνολογιών Internet of Things (IoT) για την υποστήριξη της τοπικής αγροτικής παραγωγής με καινοτόμα εργαλεία.
- Εικονικές περιηγήσεις σε τοπικές παραγωγικές αγροτικές μονάδες, όπως οινοποιεία, ελαιουργεία, επεξεργασίας και τυποποίησης μελιού, τυροκομεία και συνεταιρισμούς, με στόχο την ανάδειξη των τοπικών προϊόντων, την προστιθέμενη αξία τους μέσω της προβολής μεθόδων επεξεργασίας και της διασφάλισης ποιότητας στις διαδικασίες,

ανάδειξη τοπικών καλλιεργειών και προϊόντων με ισχυρό σήμα (brand) στο εξωτερικό (ΠΟΠ κλπ).

ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΥΔΑΤΙΚΩΝ ΠΟΡΩΝ

Δράσεις και μέτρα για την θεματική Διαχείρισης Υδατικών Πόρων (Πόσιμου Ύδατος – Λυμάτων) μπορούν να υλοποιηθούν μέσω των άλλων προσκλήσεων του προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» του Υπουργείου Εσωτερικών, με εξαίρεση θεμάτων πυρόσβεσης και έξυπνων συστημάτων άρδευσης πρασίνου που δύναται να υποβληθούν και στην παρούσα πρόσκληση.

Τα υποέργα που προτείνονται πρέπει είτε να αποτελούν από μόνα τους ολοκληρωμένες και λειτουργικές λύσεις είτε να συνδέονται με υφιστάμενο σχεδιασμό/δράσεις/υποδομές ώστε να προκύπτει ένα ενιαίο, ολοκληρωμένο και λειτουργικό αποτέλεσμα.

Στο πλαίσιο αυτό απαραίτητος κρίνεται και ο συντονισμός σε θέματα συναρμοδιότητας ΟΤΑ Α' και Β' βαθμού (π.χ. συμβατότητα και συνέργεια δράσεων και μέτρων) ώστε να επέλθει το βέλτιστο επιχειρησιακό αποτέλεσμα με εξοικονόμηση χρηματικών πόρων του προγράμματος.

Παράδειγμα μίας ολοκληρωμένης δράσης στο πλαίσιο της πυρασφάλειας και πυροπροστασίας ενός δήμου, ενδεικτικά πρέπει να περιλαμβάνει:

Υποδομές/εγκαταστάσεις/εξοπλισμό (τα προτεινόμενα υποέργα προκύπτουν, κατά βάση, από τις επιμέρους ελλείψεις):

- κατασκευή/προμήθεια/εκσυγχρονισμό πυροφυλακίων και παρατηρητηρίων, καθώς και υδατοδεξαμενών για λόγους πυρόσβεσης,
- προμήθεια/εγκατάσταση/εκσυγχρονισμό θερμικών καμερών και δικτύου συλλογής μετεωρολογικών και υδρομετρικών δεδομένων σε κομβικά σημεία περιαστικών και δασικών περιοχών, συμβατό (με υπάρχοντα συστήματα/εξοπλισμούς και ισχύουσες προδιαγραφές) επικοινωνιακό εξοπλισμό με όλους τους εμπλεκόμενους και αρμόδιες υπηρεσίες, drones, συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης/παρακολούθησης σύμφωνα με τις αρμόδιες υπηρεσίες (πολιτική προστασία, πυροσβεστική, αστυνομία κ.α.), κυρίως στους κρίσιμους οδικούς άξονες, περιοχές υψηλού κινδύνου κτλ, έξυπνες εφαρμογές σε κινητά τηλέφωνα,
- προμήθεια πυροσβεστικών οχημάτων ή/και οχημάτων 4Χ4 με ιδιοκατασκευή για τοποθέτηση δεξαμενής νερού την θερινή περίοδο, και συλλογή κλαδεμάτων/κορμών/κτλ πριν την έναρξη της αντιτυρικής περιόδου, και γενικότερα χρήση σε έκτακτες καταστάσεις/άμεση ανάγκη (απεγκλωβισμούς, απάντληση υδάτων κτλ),
- αξιοποίηση επεξεργασμένων λυμάτων για πυρόσβεση, εφόσον εκπληρούνται οι προδιαγραφές βάσει της κείμενης νομοθεσίας.

Ύπαρξη Προσωπικού: μόνιμου και εποχιακού, καθώς και Εθελοντών, ώστε ο σχεδιασμός να είναι λειτουργικός, να υπάρχει πρόβλεψη των βαρδιών και των ειδικοτήτων (πχ οδηγόι οχημάτων, πυροφύλακες, σύμφωνα με τα πυροφυλάκια/παρατηρητήρια και τα οχήματα).

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός: λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου, ολοκληρωμένος και υλοποιήσιμος (λαμβάνοντας υπόψη τα προβλεπόμενα στο ν. 4662/2020 και την σχετική νομοθεσία), ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει: έλεγχο της κυκλοφορίας οχημάτων, διέλευσης κοινού σε περιοχές/περιόδους υψηλής επικινδυνότητας πυρκαγιάς, πρωτόκολλα επικοινωνίας με την πολιτική προστασία/πυροσβεστική/αστυνομία κ.α. Ένας ολοκληρωμένος σχεδιασμός πρέπει μεταξύ άλλων να περιλαμβάνει και την συντήρηση των δασικών οδών για την πρόσβαση των οχημάτων κατάσβεσης, σε συνεργασία με το οικείο δασαρχείο και την πυροσβεστική υπηρεσία (οι δαπάνες συντήρησης δεν είναι επιλέξιμες από το πρόγραμμα και πρέπει να καλύπτονται από άλλους πόρους των αρμόδιων φορέων).

Άδειες και Εγκρίσεις: για το σύνολο των παρεμβάσεων/δράσεων, οι οποίες πρέπει να είναι σύνομες με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο περιβαλλοντικής και λοιπής σχετικής νομοθεσίας, καθώς και να υπάρχει τεκμηρίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου ή αρμοδιότητας στην περιοχή παρέμβασης ή παραχώρηση (πχ από το αρμόδιο Δασαρχείο, για χρήση των χώρων εκτέλεσης των πράξεων για όλη τη διάρκεια κατασκευής και λειτουργίας αυτών).

Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης – περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.: ενέργειες για την παραγωγή υλικού προβολής και πληροφόρησης του κοινού για τον σκοπό της πρότασης (σε σχολεία, με σεμινάρια εθελοντών, παραγωγή υλικού προώθησης και προβολής κ.α.), πινακίδες ενημέρωσης κοινού σε κομβικά σημεία (πάρκα, πολυσύχναστες οδούς κλπ).

Παράδειγμα μίας ολοκληρωμένης δράσης στο πλαίσιο της ηλεκτροκίνησης και δημοτικής συγκοινωνίας, ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει:

Υποδομές/εγκαταστάσεις/εξοπλισμό (τα προτεινόμενα υποέργα προκύπτουν, κατά βάση, από τις επιμέρους ελλείψεις):

- κατασκευή/προμήθεια/εγκατάσταση σταθμών φόρτισης ηλεκτροκίνητων δημοτικών οχημάτων, χώρων στάθμευσης και παράλληλα τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πάνελ στα στέγαστρα αυτών,
- προμήθεια ηλεκτροκίνητων μικρών λεωφορείων και μικρών τρένων ελεύθερης τροχιάς (δημοτική συγκοινωνία), ηλεκτροκίνητων και συμβατικών ποδηλάτων, σύμφωνα με τον αναλυτικό σχεδιασμό και σχετική τεκμηρίωση (σε συνέργεια με την Πρόσκληση ΑΤ12 που αφορά στην Ηλεκτροκίνηση),
- συστήματα/εφαρμογές ενημέρωσης κοινού σε πραγματικό χρόνο για τα δρομολόγια της δημοτικής συγκοινωνίας αλλά και των λοιπών μέσων μαζικής μεταφοράς (ΚΤΕΛ, λιμάνι, ΟΣΕ, μετρό κλπ), τη διαθεσιμότητα ποδηλάτων, καθώς και παρακολούθηση και έλεγχο αυτών, έξυπνη διαχείριση στάθμευσης, εντοπισμού ελευθέρων θέσεων στάθμευσης, ελεγχόμενη στάθμευση κλπ,

- εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα ταυτόχρονης περιήγησης/ξενάγησης με την χρήση ηλεκτροκίνητων δημοτικών οχημάτων (ψηφιακοί ξεναγοί, πληροφόρηση για υπάρχουσες δραστηριότητες και γενικές πληροφορίες).

Ύπαρξη Προσωπικού: μόνιμου και εποχιακού, ώστε ο σχεδιασμός να είναι λειτουργικός, να υπάρχει πρόβλεψη των βαρδιών και των ειδικοτήτων (πχ οδηγοί ηλεκτροκίνητων mini bus, συντηρητές ποδηλάτων, συνοδοί κλπ).

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός: λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου, ολοκληρωμένος και υλοποιήσιμος, πρέπει να περιλαμβάνει τις ακριβείς χρήσεις των οχημάτων (πχ για μετακίνηση μαθητών την χειμερινή περίοδο, εφόσον προκύπτει αρμοδιότητα, και τουριστών/επισκεπτών την θερινή), αποτύπωση σταθμών φόρτισης ηλεκτροκίνητων οχημάτων, χώρων στάθμευσης, δρομολογίων, κύριων σταθμών μέσων μαζικής μεταφοράς (ΚΤΕΛ, λιμάνι, ΟΣΕ, μετρό κλπ), και περιοχών υψηλής επισκεψιμότητας (αρχαιολογικοί χώροι, οργανωμένες παραλίες κλπ) κ.α. Ο σχεδιασμός δρομολογίων των ΜΜΜ πρέπει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, και την απρόσκοπτη κίνηση των οχημάτων αυτών και τυχόν παρεμβάσεις που απαιτούνται ώστε να επιτευχθεί (πχ κυκλοφοριακές ρυθμίσεις).

Άδειες και Εγκρίσεις: για το σύνολο των ανωτέρω παρεμβάσεων/δράσεων, οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, καθώς και να υπάρχει τεκμηρίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου ή αρμοδιότητας στην περιοχή παρέμβασης ή παραχώρηση (σταθμών φόρτισης, χώρων στάθμευσης κτλ).

Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης – περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.: ενέργειες για την παραγωγή υλικού προβολής και πληροφόρησης του κοινού για τον σκοπό της πρότασης (σε σχολεία, πολίτες, επισκέπτες/τουρίστες, παραγωγή υλικού προώθησης και προβολής κ.α.), για κανόνες σωστής οδικής συμπεριφοράς, πινακίδες online ενημέρωσης όχι μόνο για δρομολόγια αλλά και γενικότερη πληροφόρηση σε θέματα πολιτισμού (αξιοθέατα και δρώμενα), δραστηριοτήτων (αθλητικών, ψυχαγωγίας κλπ) και υπηρεσίες άμεσης ανάγκης και έκτακτες καταστάσεις.

Παράδειγμα μίας ολοκληρωμένης δράσης στο πλαίσιο ευφύων συστημάτων/εφαρμογών στην κινητικότητα/ασφάλεια/εξοικονόμηση πόρων, ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει:

Υποδομές/εγκαταστάσεις/εξοπλισμό (τα προτεινόμενα υποέργα προκύπτουν, κατά βάση, από τις επιμέρους ελλείψεις):

- προμήθεια/εγκατάσταση ευφύων σηματοδοτών σε πολυσύχναστα/κρίσιμα σημεία (πάρκα, σχολεία, πλατείες κλπ), αισθητήρων κίνησης και παράλληλα κατάλληλου λογισμικού διαχείρισης κυκλοφοριακών δεδομένων, παρακολούθησης και ελέγχου (πχ αντίδραση σε πραγματικό χρόνο σε ξαφνική κυκλοφοριακή συμφόρηση) και γενικότερα διαχείριση της κυκλοφορίας,
- έξυπνα συστήματα και εφαρμογές εντοπισμού ελευθέρων θέσεων στάθμευσης, ελεγχόμενης στάθμευσης, αντιμετώπισης/αποφυγής κυκλοφοριακού φόρτου,
- αντιμετώπιση φαινομένων χωρικής ασυνέχειας, ενοποίηση τμημάτων πεζόδρομων-ποδηλατόδρομων, έξυπνες διαβάσεις σε περιοχές όπου αναπτύσσονται διάφορες δραστηριότητες, άθλησης, ψυχαγωγίας, πλατείες, πάρκα, σχολεία και κεντρικές στάσεις

- MMM, ώστε οι μετακινήσεις πεζών/ποδηλάτων να γίνονται απρόσκοπτα (χωρίς να διακόπτεται η πορεία τους) και με ασφάλεια, φιλικές σε παιδιά/καρότσια, ΑμΕΑ κτλ,
- έξυπνες στάσεις και πινακίδες ενημέρωσης-πληροφόρησης κοινού σε πραγματικό χρόνο για τα δρομολόγια των MMM, την κυκλοφορία, δραστηριότητες ψυχαγωγίας/άθλησης, έκτακτες καταστάσεις κλπ,
  - συνέργεια με το ανωτέρω παράδειγμα της ηλεκτροκίνησης / δημοτικής συγκοινωνίας.

Ύπαρξη Προσωπικού: κυρίως μόνιμου, ώστε ο σχεδιασμός να είναι λειτουργικός, να υπάρχει πρόβλεψη τυχόν βαρδιών και ειδικοτήτων (πχ τηλεέλεγχος συστημάτων).

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός: λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου, ολοκληρωμένος και υλοποιήσιμος, πρέπει να περιλαμβάνει την εύρυθμη λειτουργία των ευφύων συστημάτων, την αποτύπωση χώρων στάθμευσης κ.α. Ο σχεδιασμός πρέπει να λαμβάνει υπόψη, μεταξύ άλλων, την απρόσκοπτη κίνηση πεζών, ποδηλάτων μεταξύ πεζοδρόμων/ποδηλατοδρόμων, την δημιουργία πράσινων ασφαλών νησίδων σε περιοχές υψηλής επισκεψιμότητας/διέλευσης (σχολεία, πάρκα κλπ) και την βελτίωση ζητημάτων κυκλοφορίας και στάθμευσης οχημάτων.

Άδειες και Εγκρίσεις: για το σύνολο των ανωτέρω παρεμβάσεων/δράσεων (αλλαγές χρήσης, κυκλοφοριακές ρυθμίσεις κλπ), οι οποίες πρέπει να είναι σύνομες με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις κτλ.

Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης – περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.: ενέργειες για την παραγωγή υλικού προβολής και πληροφόρησης του κοινού για τον σκοπό της πρότασης (σε σχολεία, πολίτες, επισκέπτες/τουρίστες, παραγωγή υλικού προώθησης και προβολής κ.α.), αξιοποίηση ηλεκτρονικών πινακίδων ενημέρωσης για την πληροφόρηση του κοινού για την προτεινόμενη δράση κ.α.

Παράδειγμα μίας ολοκληρωμένης δράσης στο πλαίσιο της προστασίας της δημόσιας υγείας και του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του κορωνοϊού COVID-19, ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει:

Υποδομές/εγκαταστάσεις/εξοπλισμό (τα προτεινόμενα υποέργα προκύπτουν, κατά βάση, από τις επιμέρους ελλείψεις):

- Προμήθεια/εγκατάσταση ευφύων συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου του πλήθους/συγκέντρωσης ατόμων, οχημάτων σε εγκαταστάσεις, σχολεία, κέντρα υγείας, δημοτικά κτίρια κλπ, προσδιορισμό των ασφαλών ορίων (σύμφωνα και με τα όρια που τίθενται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της πολιτείας), δυνατότητα παρακολούθησης, ελέγχου αλλά και επέμβασης σε πραγματικό χρόνο σε περιπτώσεις εκτάκτων συνθηκών/συμβάντων (πχ πληροφόρηση πληρότητας/επισκεψιμότητας σε επίπεδο γραφείου, κτιρίου, εσωτερικών χώρων στάθμευσης κτλ).
- Προμήθεια/εγκατάσταση ευφύων συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου των ανωτέρω παραμέτρων σε ανοιχτούς χώρους (χώρους εστίασης, θέατρα, εμπορικούς πεζόδρομους κλπ), με δυνατότητα online/δυναμικού καθορισμού των παραμέτρων συγκέντρωσης ατόμων βάσει και των συνθηκών που διαμορφώνονται σε πραγματικό χρόνο (σε τοπικό επίπεδο αλλά και σε συνέργεια με τους πλησίον διαθέσιμους

ανοιχτούς χώρους/δρόμους, ώστε να επιτευχθεί μείωση της συγκέντρωσης ατόμων κλπ).

- Συνέργεια των ανωτέρω με τις δράσεις στο πλαίσιο της κινητικότητας / δημοτικής συγκοινωνίας (αισθητήρων κίνησης, λογισμικού διαχείρισης κυκλοφοριακών δεδομένων, χώρων στάθμευσης και γενικότερα διαχείριση της κυκλοφορίας).
- Προμήθεια/εγκατάσταση ευφύων συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου τήρησης των μέτρων που επιβάλλονται από τις αρμόδιες υπηρεσίες της πολιτείας (Πολιτική Προστασία κλπ) σε συνέργεια με τις ανωτέρω δράσεις, όπως ύπαρξη μάσκας στα άτομα που εισέρχονται σε κλειστούς χώρους, θερμομέτρηση αυτών κ.α.
- Προμήθεια/εγκατάσταση ευφύων συστημάτων παρακολούθησης και ελέγχου επικουρικών παραμέτρων που καθορίζουν τις καλές συνθήκες παραμονής και εργασίας εσωτερικών χώρων (υγρασία, θερμοκρασία, σωματίδια, φωτισμός, θόρυβος κτλ), καθώς και έλεγχος και παρακολούθηση της ποιότητας του αέρα/περιβάλλοντος σε κομβικά σημεία/περιοχές των πόλεων (συγχρωτισμός, ρύπανση κλπ).
- Δράσεις/μέτρα ενίσχυσης των υπηρεσιών των ΟΤΑ (π.χ. κέντρα υγείας, σχολεία) για την αντιμετώπιση καταστάσεων έκτακτης ανάγκης (π.χ. συστήματα απολύμανσης λόγω πανδημίας).
- Ηλεκτρονικές πινακίδες/οθόνες σε στάσεις ΜΜΜ και χώρους παραμονής κοινού για ενημέρωση/πληροφόρηση των πολιτών για διάφορα ζητήματα και έκτακτες καταστάσεις, πανδημία κλπ.

Ύπαρξη Προσωπικού: μόνιμου και εποχιακού, καθώς και Εθελοντών, ώστε ο σχεδιασμός να είναι λειτουργικός, να υπάρχει πρόβλεψη των βαρδιών και των ειδικοτήτων (πχ τηλεέλεγχος των ευφύων συστημάτων, εκπαιδευμένων ατόμων σε περίπτωση κρουσμάτων).

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός: λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου, ολοκληρωμένος και υλοποιήσιμος, πρέπει να περιλαμβάνει την εύρυθμη λειτουργία των ευφύων συστημάτων, την αποτύπωση των κρίσιμων κτιρίων, περιοχών με υψηλή επισκεψιμότητα/διέλευση/κυκλοφορία κλπ.

Άδειες και Εγκρίσεις: για το σύνολο των ανωτέρω παρεμβάσεων/δράσεων, οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις κτλ, καθώς και να υπάρχει τεκμηρίωση της αρμοδιότητας του δικαιούχου στις περιοχές/κτίρια παρέμβασης (για όλη τη διάρκεια εγκατάστασης και λειτουργίας αυτών).

Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης κ.α.: ενέργειες για την παραγωγή υλικού προβολής και πληροφόρησης του κοινού για τον σκοπό της πρότασης (σε σχολεία, πολίτες, επισκέπτες, παραγωγή υλικού προώθησης και προβολής κ.α.), αξιοποίηση των ηλεκτρονικών πινακίδων ενημέρωσης για την πληροφόρηση του κοινού για την προτεινόμενη δράση, υπηρεσίες άμεσης ανάγκης και έκτακτες καταστάσεις.

Παράδειγμα μίας ολοκληρωμένης δράσης στο πλαίσιο της διαχείρισης στερεών αποβλήτων - κυκλικής οικονομίας, ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει:

Υποδομές/εγκαταστάσεις/εξοπλισμό (τα προτεινόμενα υποέργα προκύπτουν, κατά βάση, από τις επιμέρους ελλείψεις):

- Έξυπνα συστήματα/εφαρμογές παρακολούθησης και ελέγχου των δρομολογίων αποκομιδής των διαφόρων ρευμάτων απορριμμάτων, διαχείρισης του στόλου των οχημάτων διαχείρισης απορριμμάτων. Αξιοποίηση των δεδομένων και βελτιστοποίηση των δρομολογίων των οχημάτων σε συνέργεια με έξυπνα συστήματα παρακολούθησης πληρότητας των κάδων σε πραγματικό χρόνο (τροποποίηση δρομολογίων, χωροθέτηση κάδων κλπ).
- Έξυπνα συστήματα/εφαρμογές παρακολούθησης και ελέγχου των κάδων των διαφόρων ρευμάτων απορριμμάτων (π.χ. εξυπηρέτηση κάδων βάσει πληρότητας αυτών, με χρήση αισθητήρων). Συστήματα Internet of Things (IoT) με γεωχωρικές πληροφορίες των υποδομών και δικτύων της διαχείρισης απορριμμάτων, αποτύπωση των θέσεων των κάδων και δυνατότητα συνέργειας με τα έξυπνα συστήματα δρομολογίων των οχημάτων για βελτιστοποίηση του σχεδιασμού (εξοικονόμηση πόρων, ανθρώπινου δυναμικού, καλύτερη εξυπηρέτηση πολιτών).
- Συστήματα Internet of Things (IoT) και εξοπλισμός σε συνέργεια με τα ανωτέρω, όπως αναγνώρισης χρηστών, μετρητές παντός είδους, εξοπλισμός άμεσης ή έμμεσης ζύγισης κάδων, συστήματα/εφαρμογές ενημέρωσης κοινού για τα σημεία ανακύκλωσης πλησίον αυτού, εφαρμογή για κινητά τηλέφωνα ή/και υπολογιστές κ.α.
- Προμήθεια ηλεκτροκίνητων οχημάτων στη διαχείριση των απορριμμάτων (πλυστικά, σκούπες, μικρά οχήματα για δυσπρόσιτα μέρη κλπ) σε συνέργεια με τις Προσκλήσεις ΑΤ04 και ΑΤ12 (Διαχείριση Απορριμμάτων και Ηλεκτροκίνηση).

Ύπαρξη Προσωπικού: μόνιμου και εποχιακού, ώστε ο σχεδιασμός να είναι λειτουργικός, να υπάρχει πρόβλεψη των βαρδιών και των ειδικοτήτων (πχ οδηγοί οχημάτων, εποχικότητα, παρακολούθηση ευφυών συστημάτων κτλ).

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός: λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου, ολοκληρωμένος και υλοποιήσιμος, ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει: έλεγχο των δρομολογίων των οχημάτων, επάρκεια/πλήθος αυτών, εποχικότητα των ρευμάτων των απορριμμάτων, κάλυψη με κάδους όλων των ρευμάτων/περιοχών, λειτουργία και αξιοποίηση των δεδομένων που προκύπτουν από τα ευφυή συστήματα, ανταπόκριση κοινού κ.α.

Άδειες και Εγκρίσεις: για το σύνολο των ανωτέρω παρεμβάσεων/δράσεων, οι οποίες πρέπει να είναι σύνομες με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις κτλ, καθώς και να υπάρχει τεκμηρίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου/χώρου ή αρμοδιότητας στην περιοχή παρέμβασης.

Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης – περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.: ενέργειες για την παραγωγή υλικού προβολής και πληροφόρησης του κοινού για τον σκοπό της πρότασης (σε σχολεία, πολίτες, επισκέπτες/τουρίστες, παραγωγή υλικού προώθησης και προβολής κ.α.), επιβράβευσης της πρόληψης, ανακύκλωσης-επαναχρησιμοποίησης κ.α.

Παράδειγμα μίας ολοκληρωμένης δράσης στο πλαίσιο ψηφιοποίησης / διαχείρισης πόρων, υποδομών, κινητής και ακίνητης περιουσίας του Δήμου/Περιφέρειας, ενδεικτικά μπορεί να περιλαμβάνει:

Υποδομές/εγκαταστάσεις/εξοπλισμό (τα προτεινόμενα υποέργα προκύπτουν, κατά βάση, από τις επιμέρους ελλείψεις):

- Ψηφιοποίηση των υποδομών και της ακίνητης περιουσίας (κτίρια, εγκαταστάσεις, δρόμοι, πλατείες, δίκτυα κλπ), της κινητής περιουσίας (στόλου οχημάτων, μηχανημάτων εργοταξίου και καθαριότητας κλπ) και των πόρων (ανθρώπινο δυναμικό, ενέργεια, νερό κλπ) του Δήμου/Περιφέρειας (με την προμήθεια κατάλληλου εξοπλισμού, λογισμικού, υπηρεσιών). Δημιουργία ενός ολοκληρωμένου και λειτουργικού συστήματος καταγραφής και διαχείρισης των ανωτέρω με στόχο την βελτιστοποίηση της διαχείρισης αυτών, την πρόληψη, την εξοικονόμηση, την δυνατότητα αντιμετώπισης εκτάκτων γεγονότων και καταστάσεων κ.α.
- Έξυπνοι μετρητές κατανάλωσης ενέργειας, online παρακολούθηση και έλεγχος ενεργοβόρων συσκευών/εξοπλισμού (εντοπισμός διαρροών/σπατάλης, έλεγχος κακής λειτουργίας/απόδοσης/κατάστασης του εξοπλισμού), εφαρμογές/δράσεις βελτιστοποίησης της διαχείρισης ενέργειας. Αντίστοιχες δράσεις και για τους άλλους πόρους κλπ.
- Δημιουργία ευρυζωνικού δικτύου, δυνατότητα καλύτερης μεταφοράς των ανωτέρω δεδομένων (αλλά και αξιοποίηση και σε άλλες θεματικές, όπως η δια βίου εκπαίδευση, η ηλεκτρονική διακυβέρνηση, η τηλεργασία), σύνδεση με τους απαραίτητους τοπικούς μετρητές/αισθητήρες, τα συστήματα έγκαιρης προειδοποίησης σε κομβικά σημεία/περιοχές και κρίσιμες υποδομές, την ενόργανη παρακολούθηση (σχολεία, γήπεδα, γέφυρες, κεντρικοί άξονες, περιοχές υψηλού κινδύνου πλημμύρας κτλ).
- Συνέργεια των ανωτέρω με τις δράσεις στο πλαίσιο της κινητικότητας / δημοτικής συγκοινωνίας / Πανδημίας (αισθητήρων κίνησης, λογισμικού διαχείρισης κυκλοφοριακών δεδομένων, χώρων στάθμευσης και γενικότερα διαχείριση της κυκλοφορίας).
- Ψηφιοποίηση αρχείων των ΟΤΑ (π.χ. πολεοδομίες, διευθύνσεις μελετών) με δυνατότητα ανοικτής πρόσβασης των συναρμόδιων υπηρεσιών σε αυτά.
- Συστήματα Internet of Things (IoT) και εξοπλισμός σε ενέργεια με τα ανωτέρω.

Υπαρξη Προσωπικού: μόνιμου και εποχιακού, ώστε ο σχεδιασμός να είναι λειτουργικός, να υπάρχει πρόβλεψη των βαρδιών και των ειδικοτήτων (πχ τηλεέλεγχος συστημάτων, συντήρηση εξοπλισμών).

Επιχειρησιακός Σχεδιασμός: λειτουργίας, παρακολούθησης και ελέγχου, ολοκληρωμένος και υλοποιήσιμος, πρέπει να περιλαμβάνει την εύρυθμη λειτουργία των ευφυών συστημάτων, την αποτύπωση των υποδομών, της ακίνητης και κινητής περιουσίας, και των πόρων, την λειτουργία και αξιοποίηση των δεδομένων που προκύπτουν από τα ευφυή συστήματα για την βελτιστοποίηση των διαδικασιών και λειτουργιών του δικαιούχου, την εξοικονόμηση πόρων κ.α.

Άδειες και Εγκρίσεις: για το σύνολο των ανωτέρω παρεμβάσεων/δράσεων, οι οποίες πρέπει να είναι σύμφωνες με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο, αδειοδοτήσεις, εγκρίσεις κτλ, καθώς και να υπάρχει τεκμηρίωση του ιδιοκτησιακού καθεστώτος ή της αρμοδιότητας του δικαιούχου στις υποδομές/περιουσιακά στοιχεία/περιοχές παρέμβασης/πόρους κλπ.

Δράσεις ενημέρωσης – ευαισθητοποίησης – περιβαλλοντικής εκπαίδευσης κ.α.: ενέργειες για την παραγωγή υλικού προβολής και πληροφόρησης του κοινού για τον σκοπό της πρότασης (σε σχολεία, πολίτες, επισκέπτες/τουρίστες, παραγωγή υλικού προώθησης και προβολής κ.α.), επιβράβευσης της πρόληψης, της εξοικονόμησης πόρων κ.α.

Οριζόντιες επικουρικές δράσεις για το σύνολο των ανωτέρω Δράσεων

- Απόκτηση της απαιτούμενης εδαφικής έκτασης για την εγκατάσταση των προτεινόμενων υποδομών/εξοπλισμού, εφόσον απαιτείται, με επιλέξιμη δαπάνη έως 15% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου.
- Έργα σύνδεσης, μεταφοράς, αποκατάστασης δικτύων Οργανισμών Κοινής Ωφέλειας (ΟΚΩ), εφόσον απαιτείται.
- Αρχαιολογικές έρευνες-εργασίες-επίβλεψη, εφόσον απαιτείται.
- Επιλέξιμη είναι η δαπάνη σύνταξης και προετοιμασίας φακέλου υποβολής αίτησης χρηματοδότησης του Δικαιούχου στο πλαίσιο της παρούσας Πρόσκλησης, σε ποσό έως 5.000 €.
- Επιλέξιμη είναι η κάλυψη του διοικητικού κόστους του Φορέα στον οποίο θα ανατεθούν υπηρεσίες επίβλεψης και διαχείρισης έργου (κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/2016, ΦΕΚ Α' 147), στην περίπτωση δυνητικών δικαιούχων που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια αλλά καλούνται να υλοποιήσουν έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό και πρόκειται να αναθέσουν την τεχνική τους υπηρεσία σε άλλον. Η κάλυψη του διοικητικού κόστους αυτού δύναται να είναι έως 1,5% του προϋπολογισμού δημοπράτησης του έργου.
- Μελέτες Ωρίμανσης & Τευχών Δημοπράτησης των κυρίων δράσεων, οι οποίες θα μπορέσουν να χρηματοδοτηθούν εφόσον τα έργα/δράσεις που προκύπτουν από αυτές είναι επιλέξιμα. Οι Μελέτες πρέπει να είναι ολοκληρωμένες και εγκεκριμένες κατά την ημερομηνία υποβολής της πρότασης.
- Δράσεις ενημέρωσης – πληροφόρησης – ευαισθητοποίησης, με όλα τα απαραίτητα μέτρα πληροφόρησης, ενημέρωσης και δημοσιότητας που θα λάβει ο Δικαιούχος, με επιλέξιμη δαπάνη έως 10% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου.
Οι εν λόγω δράσεις είναι υποχρεωτικές σε περίπτωση που το αντικείμενο του έργου αφορά σε μέτρα/παρεμβάσεις προστασίας για την αντιμετώπιση της πανδημίας, διευκόλυνσης των μετακινήσεων, διά βίου μάθησης, υπηρεσίες μέσω διαδικτύου κ.α. δράσεις που απαιτούν ενημέρωση-πληροφόρηση ή/και συμμετοχή των πολιτών.

Οι δείκτες αποτελέσματος της παρούσας Πρόσκλησης έχουν ως εξής:

Περιγραφή Δείκτη	Μονάδα μέτρησης
Ωφελούμενοι κάτοικοι	άτομα
Ποδηλατόδρομοι	km
Μονοπάτια	km

Ωφελούμενοι μαθητές/σπουδαστές/κλπ	άτομα
Ωφελούμενοι ευπαθών ομάδων (ΑΜΕΑ κλπ)	άτομα
Επιφάνεια περιοχής παρέμβασης (εκτός αστικών)	τ.μ.
Δημιουργία ή Ανάπλαση υπαίθριων χώρων σε αστικές περιοχές	τ.μ.
Δημιουργία θέσεων στάθμευσης	τμχ
Μείωση ετήσιας κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας κτιρίων	kWh/έτος
Ισχύς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας που εγκαθίσταται	Kw
Οχήματα πυρόσβεσης	τμχ
Σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων	τμχ
Κοινό που ενημερώθηκε από τις δράσεις Δημοσιότητας	άτομα
Ωφελούμενοι από δράσεις Πολιτικής Προστασίας - Ασφάλειας	άτομα
Πληθυσμός με άμεση συμμετοχή στις δράσεις προστασίας από την πανδημία του κορωνοϊού COVID-19	άτομα
Ωφελούμενοι από ευφυείς δράσεις	άτομα
Ευφυείς Σηματοδότες	τμχ
Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά την λειτουργία	άτομα
Θέσεις εργασίας που δημιουργούνται κατά την κατασκευή	ισοδύναμα ανθρωποέτη

2. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΣΚΛΗΣΗΣ

Ο συνολικός προϋπολογισμός της πρόσκλησης ανέρχεται σε **130.000.000 ευρώ** (€).

Ο Υπουργός Εσωτερικών δύναται με απόφασή του να τροποποιεί τον προϋπολογισμό, το χρονοδιάγραμμα καθώς και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια της Πρόσκλησης (σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 της υπ' αριθμ. 22766/09-04-2020 κοινής απόφασης -ΦΕΚ 1386/Β/14.04.2020), ενημερώνοντας σε κάθε περίπτωση τους Δικαιούχους μέσω της οικείας ιστοσελίδας: <https://eyde.ypes.gr/>.

Σύμφωνα με το Άρθρο 4 της ΚΥΑ 22766 (ΦΕΚ 1386/Β/14.04.2020), η χρηματοδότηση έργων, προμηθειών, μελετών και υπηρεσιών της παραγράφου 2α του άρθρου 69 του ν.4509/2017 όπως ισχύει, που εντάσσονται στο Πρόγραμμα, πραγματοποιείται μέσω αναπτυξιακών δανείων που χορηγούνται από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, συνομολογούνται με δανειακές συμβάσεις μεταξύ του δικαιούχου και του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων και αποπληρώνονται από πόρους του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων του Υπουργείου Εσωτερικών, μέσω λογαριασμού που συστήνεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για το σκοπό αυτό.

3. ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΕΦΑΡΜΟΓΗΣ

Το πρόγραμμα υλοποιείται έως την 31^η Δεκεμβρίου 2023, με δυνατότητα παράτασης σε περιπτώσεις δικαιολογημένων αιτημάτων των Δικαιούχων. Η παράταση δίνεται με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

Ως έναρξη υποβολής των Αιτημάτων ένταξης ορίζεται η **ημερομηνία δημοσίευσης** της παρούσας Πρόσκλησης και ως ημερομηνία λήξης της προθεσμίας υποβολής των αιτημάτων ορίζεται η **31^η Μαρτίου 2021**.

Η ημερομηνία υποβολής των προτάσεων δύναται να λήξει σε χρόνο ενωρίτερο της ανωτέρω προσδιοριζόμενης ημερομηνίας σε περίπτωση εξάντλησης του προς διάθεση προϋπολογισμού.

Πριν τη λήξη της προθεσμίας υποβολής προτάσεων, επιτρέπεται η επανυποβολή νέας πρότασης κατόπιν ακύρωσης της αρχικής πρότασης. Η πρόταση αξιολογείται βάσει της τελευταίας επιτυχούς/έγκυρης υποβολής.

Η ενημέρωση των δυνητικών δικαιούχων γίνεται μέσω της ιστοσελίδας <https://eyde.ypes.gr/>.

4. ΕΙΔΙΚΟΤΕΡΑ ΘΕΜΑΤΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΠΙΛΕΞΙΜΟΤΗΤΑΣ ΔΑΠΑΝΩΝ

4.1. Γενικά θέματα

- 4.1.1. Κάθε Δικαιούχος έχει δικαίωμα υποβολής δύο (2) αιτήσεων χρηματοδότησης, οι οποίες συνολικά δύναται να περιλαμβάνουν τα εξής υποέργα:
- ένα (1) κύριο υποέργο για «Δράσεις και μέτρα παρακολούθησης, ελέγχου, πρόληψης και έγκαιρης προειδοποίησης»,
  - ένα (1) κύριο υποέργο για «Δράσεις και μέτρα ενίσχυσης της διοικητικής ικανότητας για την αντιμετώπιση κινδύνων»,
  - δύο (2) κύρια υποέργα για «Δράσεις προστασίας του πληθυσμού από την εξάπλωση της πανδημίας του COVID-19»,
  - ένα (1) κύριο υποέργο για «Ευφυείς εφαρμογές, συστήματα και πλατφόρμες για την πολιτική προστασία – ασφάλεια, υγεία - πρόνοια, ηλεκτρονική διακυβέρνηση, εκπαίδευση - πολιτισμό – τουρισμό και περιβάλλον».
- 4.1.2. Σε περίπτωση προμήθειας οχημάτων είναι επιλέξιμα ΜΟΝΟ πυροσβεστικά οχήματα ή/και οχήματα 4Χ4 με ιδιοκατασκευή για τοποθέτηση δεξαμενής νερού, έως τρία (3) οχήματα συνολικά ανά Δήμο, με την προϋπόθεση η επιχειρησιακή λειτουργία τους να είναι πλήρης.
- 4.1.3. Δεν εντάσσονται στο Πρόγραμμα έργα που έχουν ήδη ενταχθεί για χρηματοδότηση από άλλα Προγράμματα. Επί πλέον, δεν εντάσσονται έργα που έχουν τη δυνατότητα και ήδη προορίζονται να ενταχθούν σε άλλα Προγράμματα με βάση τα εγκεκριμένα κείμενα και τις εξειδικεύσεις αυτών των Προγραμμάτων. Επισημαίνεται ότι το παρόν Πρόγραμμα λειτουργεί συμπληρωματικά άλλων Προγραμμάτων (π.χ. Τομεακών,

Περιφερειακών ΕΠ του ΕΣΠΑ 2014-2020) με στόχο την ικανοποίηση των αυξημένων αναγκών που δεν είναι εφικτό να καλυφθούν από αυτά τα Προγράμματα.

- 4.1.4. Ως ημερομηνία έναρξης της επιλεξιμότητας κάθε είδους δαπάνης ορίζεται η ημερομηνία έκδοσης της παρούσας πρόσκλησης.
- 4.1.5. Σε περίπτωση που υφίσταται κάποιο εγκεκριμένο χρηματοδοτικό πρόγραμμα ή στρατηγικός σχεδιασμός, απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του δικαιούχου "ότι το προτεινόμενο έργο δεν αντίκειται στα εγκεκριμένα μέτρα και παρεμβάσεις του συγκεκριμένου στρατηγικού σχεδιασμού ή της ολοκληρωμένης παρέμβασης (π.χ. ΣΒΑΚ, ΟΧΕ κλπ)". Σε κάθε περίπτωση ο Δικαιούχος οφείλει να αποδεικνύει την εναρμόνιση του προτεινόμενου έργου με την κείμενη πολεοδομική νομοθεσία (π.χ. εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο, θεσμοθετημένες χρήσεις γης κλπ).
- 4.1.6. Σε περίπτωση συνεργασιών μεταξύ των Δικαιούχων (πχ Διαδημοτική συνεργασία) είτε για λόγους βέλτιστου Σχεδιασμού Έργων/Δράσεων, Οικονομίας Κλίμακας κτλ ευρύτερων περιοχών, είτε για λόγους μη επάρκειας/αδυναμίας Δικαιούχου, το πλήθος των ανωτέρω υποέργων δύναται να αυξάνεται αναλόγως. Οι εμπλεκόμενοι στις περιπτώσεις αυτές θα πρέπει να έχουν αμοιβαία αποφασίσει και συμφωνήσει το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο (με Προγραμματική Συμφωνία), καθώς και τη διαχείριση του έργου (ένας Δικαιούχος της συνολικής Πράξης).
- 4.1.7. Ο δικαιούχος πρέπει να τηρεί τις απαιτήσεις του ν.4624/2019 καθώς και του ν.4403/2016 για τα όσα ορίζονται από Αρχή Προστασίας Δεδομένων Προσωπικού Χαρακτήρα σε ότι αφορά την επεξεργασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

4.2 Ειδικότεροι κανόνες επιλεξιμότητας

- 4.2.1 Η Αγορά Γης είναι επιλέξιμη σε ποσοστό έως 15% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου, εφόσον πληρούνται σωρευτικά οι ακόλουθοι όροι:
- (α) Η αξία της εδαφικής έκτασης πιστοποιείται από ανεξάρτητο πιστοποιημένο εκτιμητή ή δεόντως εξουσιοδοτημένο επίσημο φορέα.
- (β) Η έκταση δεν ανήκει στο δημόσιο ή σε νομικό πρόσωπο του ευρύτερου δημόσιου τομέα.
- (γ) Σε περίπτωση απαλλοτριώσεων, δαπάνη αγοράς νοείται η τιμή της αναγκαστικής απαλλοτριώσης, η οποία καθορίζεται από τα αρμόδια δικαστήρια.
- 4.2.2 Επιλέξιμες είναι οι δαπάνες των βασικών μελετητών, οι οποίοι μετέχουν υποχρεωτικά ως τεχνικοί σύμβουλοι – μελετητές κατά την εκτέλεση δημοσίων έργων, κατ' εφαρμογή του άρθρου 188 παρ. 6, σε συνδυασμό με το άρθρο 123 παρ. 3 του ν. 4412/2016.
- 4.2.3 Οι δαπάνες των έργων / προμηθειών μπορούν να περιλαμβάνουν και εργασίες διαχείρισης ΑΕΚΚ. Θα αποτελούν διακριτό υποέργο και θα παρέχεται σχετική τεκμηρίωση για την εκτίμηση της αιτούμενης δαπάνης.
- 4.2.4 Η χρηματοδότηση παρεμβάσεων ΑΠΕ, προκειμένου για την περαιτέρω εξοικονόμηση πρωτογενούς ενέργειας, είναι επιλέξιμες εφόσον:
- α) η σκοπιμότητα τεκμηριώνεται επαρκώς από σχετική ανάλυση κόστους-οφέλους,
- β) δεν προκύπτει οικονομική δραστηριότητα από πώληση ηλεκτρικής ενέργειας,

- γ) βοηθούν στην επίτευξη εξοικονόμησης ενέργειας, σε συνδυασμό με τις λοιπές παρεμβάσεις.
- 4.2.5 Η αξιοποίηση Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) πρέπει να χρησιμοποιείται αποκλειστικά για τις ανάγκες της λειτουργίας των υποδομών του δικαιούχου, στόχος είναι η ενεργειακή αυτονομία αυτών, με όριο ισχύος την μέση ετήσια κατανάλωση των εν λόγω υποδομών, λαμβάνοντας υπόψη τυχόν υφιστάμενες και σχεδιαζόμενες υποδομές ΑΠΕ.
- 4.2.6 Τα ανωτέρω σημεία αφορούν και στην ηλεκτροκίνηση, σταθμοί φόρτισης ηλεκτρικών οχημάτων, εφόσον οι εν λόγω υποδομές (ΑΠΕ και σταθμοί φόρτισης) καλύπτουν πλήρως τις ανάγκες του δικαιούχου στο πλαίσιο της παρούσας πρότασης, δύναται να εξυπηρετούν και τις λοιπές ανάγκες του δικαιούχου.
- 4.2.7 Στο πλαίσιο της πρότασης επιλέξιμες δαπάνες είναι και οι μελέτες ωρίμανσης των σχετικών έργων, σε ποσοστό έως 5% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου, τυχόν διαφορά λόγω της εφαρμογής του Κανονισμού Προεκτιμώμενων Αμοιβών Μελετών (απόφ. Υπουργού Υποδομών & Μεταφορών με αριθμό ΔΝΣγ/32129/ΦΝ466/4-5-2017 (2519/20 ΦΕΚ Β' 07-2017) θα καλυφθεί από πόρους του δικαιούχου.
- 4.2.8 Όσον αφορά στις μελέτες ωρίμανσης των έργων/δράσεων που θα εκπονηθούν, **επί ποινή αποκλεισμού** της αίτησης του δικαιούχου, πρέπει να υποβληθεί ο πλήρης Φάκελος Έργου της μελέτης (που να περιλαμβάνει το φυσικό αντικείμενο του έργου, την εκτίμηση Π/Υ, το Χρονοδιάγραμμα Μελέτης, την Προεκτίμηση Αμοιβών Μελετών κτλ) βάσει του οποίου έγινε η ανάθεση.
- 4.2.9 Ο δικαιούχος πρέπει να λαμβάνει όλα τα απαραίτητα μέτρα πληροφόρησης και δημοσιότητας για την επιτυχή υλοποίηση των προτάσεών του (π.χ. μηνύματα για μέτρα προστασίας από τον κορωνοϊό, ζητήματα πολιτικής προστασίας, ανακύκλωση, εξοικονόμηση πόρων, συμβουλές για εξοικονόμηση ενέργειας, σωστές διατροφικές συνήθειες, συνέπειες καπνίσματος, οφέλη χρήσης ποδηλάτου/περπατήματος και χρήση ΜΜΜ, πανδημίας, οδικής ασφάλειας, σε οθόνες σε στάσεις και χώρους παραμονής κοινού-πολιτών, κίόσκια πληροφόρησης κτλ).
- 4.2.10 Οι προτάσεις για προγράμματα καινοτομίας που αξιοποιούν πλατφόρμες/εφαρμογές/συστήματα πρέπει να είναι ολοκληρωμένες και να συμπεριλαμβάνουν ότι απαιτείται κατά περίπτωση για την επιτυχή εφαρμογή τους (IT, υπηρεσίες, εξοπλισμό, έργο), να έχουν διάρκεια τουλάχιστον 6 μηνών και έως 24 μηνών, ώστε να είναι ολοκληρωμένες και λειτουργικές, και να υπάρξουν συγκεκριμένα αποτελέσματα για περαιτέρω αξιοποίησή τους, με επιλέξιμη δαπάνη έως 10% του προϋπολογισμού του σχετικού υποέργου.
- 4.2.11 Σε περίπτωση που προτείνονται δράσεις/παρεμβάσεις σε κτίρια, μνημεία, μουσεία, αθλητικές εγκαταστάσεις ή γενικότερα σχεδιασμό/δράσεις με αρμοδιότητα και άλλων Υπουργείων (Πολιτισμού και Αθλητισμού, Πολιτικής Προστασίας κλπ) απαιτείται η θετική γνωμοδότηση/σύμφωνη γνώμη από τις αρμόδιες υπηρεσίες αυτών.
- 4.2.12 Για την αξιολόγηση της μη ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης θα συμπληρώνονται σχετικά πεδία του ΤΔΕ βάσει της σχετικής λίστας ελέγχου της Κεντρικής Μονάδας Κρατικών

Ενισχύσεων του Υπουργείου Οικονομικών, συνοδευόμενη με την κατάλληλη τεκμηρίωση, που παρατίθεται στο Παράρτημα της παρούσας, σχετικά με την μη ύπαρξη κρατικής ενίσχυσης ή τη συμβατότητα της ενίσχυσης με το ενωσιακό δίκαιο. Εφόσον διαπιστώνεται η ύπαρξη στοιχείου κρατικής ενίσχυσης θα ζητείται η γνωμοδότηση της ΚΕΜΚΕ, σύμφωνα με το ν.4152/2013, συνυποβαλλόμενων όλων των απαραίτητων στοιχείων τεκμηρίωσης.

- 4.2.13 Στην περίπτωση ύπαρξης κρατικής ενίσχυσης, η συμβατότητά της θα εξεταστεί, ιδίως με βάση τον Κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουνίου 2014 για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (Γενικός Απαλλακτικός Κανονισμός – ΓΑΚ), όπως εκάστοτε ισχύει, αλλά και οιαδήποτε άλλη ενωσιακή νομική βάση. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό της χρηματοδότησης καθορίζεται με βάση τα ανώτατα όρια και εντάσεις ενίσχυσης που τίθενται στον ΓΑΚ, ανά κατηγορία), ή το σχετικό ενωσιακό κείμενο που επικαλείται ο Δήμος ή/και προτείνει η αρμόδια για την αξιολόγηση των προτάσεων Υπηρεσία. Προκειμένου να αποδεικνύεται η πλήρωση του συνόλου των προϋποθέσεων που τίθενται στον ΓΑΚ ή τυχόν άλλη επικαλούμενη ενωσιακή νομική βάση, ο Δικαιούχος υποβάλλει μαζί με την αίτησή του την κατάλληλη, κατά περίπτωση, λίστα ελέγχου των όρων του ΓΑΚ συμπληρωμένη (Παράρτημα V) ή σε περίπτωση επίκλησης άλλης ενωσιακής νομικής βάσης αναλυτική τεκμηρίωση πλήρωσης των σχετικών προϋποθέσεων.
- 4.2.14 Σε περίπτωση που προτείνονται δράσεις/παρεμβάσεις στο πλαίσιο της Απόφασης συνάφειας με αριθμ. πρωτ. 27521 ΕΞ 2020/02.10.2020 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης απαιτείται να λαμβάνονται υπόψη τα επιμέρους σημεία της Απόφασης αυτής.

5. ΟΔΗΓΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΠΡΟΤΑΣΕΩΝ - ΔΙΚΑΙΟΛΟΓΗΤΙΚΑ ΕΝΤΑΞΗΣ

Οι υποψήφιοι δικαιούχοι υποβάλλουν τα αιτήματα αίτησης χρηματοδότησης υπογεγραμμένα από τον νόμιμο εκπρόσωπό τους, στην Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ), στην κάτωθι ταχυδρομική διεύθυνση:

Βασ. Σοφίας 15, Αθήνα, Τ.Κ. 10674

Η υποβολή μπορεί να γίνει, είτε ταχυδρομικά, είτε με αυτοπρόσωπη κατάθεση στο πρωτόκολλο της Υπηρεσίας.

Τα επί ποινή αποκλεισμού της αίτησης του Δικαιούχου, συνημμένα στοιχεία (όπως προσδιορίζονται κατωτέρω) υποβάλλονται, εις διπλούν, **υποχρεωτικά** σε δύο συνημμένους αποσπώμενους δίσκους δεδομένων (USBmemorystick) και αναγράφονται λεπτομερώς στην αίτηση χρηματοδότησης (Παράρτημα Ι της παρούσης).

Επισημαίνεται η **υποχρεωτική** ηλεκτρονική υποβολή του αιτήματος του Δικαιούχου στο υπό ανάπτυξη πληροφοριακό σύστημα της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης και Εφαρμογής του Υπουργείου Εσωτερικών (ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ), όταν αυτό τεθεί σε λειτουργία.

Αναπόσπαστο στοιχείο του αιτήματος χρηματοδότησης αποτελούν τα παρακάτω δικαιολογητικά/έγγραφα:

- Τεχνικό Δελτίο Έργου, πλήρως συμπληρωμένο, σύμφωνα με το επισυναπτόμενο υπόδειγμα (Παράρτημα ΙΙ της παρούσης).
- Απόφαση του αρμόδιου συλλογικού οργάνου, περί αποδοχής των όρων συμμετοχής στο Πρόγραμμα και υποβολής της αντίστοιχης πράξης.
- Στοιχεία που τεκμηριώνουν ότι ο φορέας που υποβάλλει την πρόταση έχει την αρμοδιότητα εκτέλεσης του έργου: 1) Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα υλοποίησης του έργου, όπως: νομιμοποιητικά έγγραφα, 2) Αποφάσεις συλλογικών οργάνων του δικαιούχου ή άλλων αρμόδιων οργάνων, όπου αυτό προβλέπεται από τη σχετική νομοθεσία".
- Στην περίπτωση που ο δικαιούχος πρόκειται να συμβάλλει με ίδιους πόρους στην υλοποίηση της προτεινόμενης πράξης (π.χ. μη επιλέξιμος εξοπλισμός) τη διαφορά θα πρέπει να την καλύψει ο Δικαιούχος, υποβάλλοντας σχετική Απόφαση της Οικονομικής Επιτροπής του Δικαιούχου και αποδεικνύοντας την εξασφάλιση των επιπλέον χρηματικών πόρων (ίδιοι πόροι, χορηγίες κλπ).
- Τεκμηρίωση Διοικητικής Ικανότητας, Επιχειρησιακής Ικανότητας και Χρηματοοικονομικής Ικανότητας (εφόσον απαιτείται). Ενδεικτικά υποδείγματα διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Προγράμματος (<https://eyde.ypes.gr/>).
- Δυνητικοί δικαιούχοι που δεν διαθέτουν την απαιτούμενη τεχνική επάρκεια ή έχουν τεχνική επάρκεια αλλά καλούνται να υλοποιήσουν μελέτες και έργα, για τις ανάγκες των οποίων δεν έχουν το απαιτούμενο τεχνικό προσωπικό, σύμφωνα με την παράγραφο 1 του άρθρου 19 της ΚΥΑ 22766/9-4-2020 (Β' 1386), υποχρεούνται προ της υποβολής αιτήματος, να έχουν αναθέσει την τεχνική τους υπηρεσία σε άλλον φορέα, κατά τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 44 του ν. 4412/ 2016 (Α' 147). Στην αίτηση χρηματοδότησης αναφέρεται υποχρεωτικά η τεχνική υπηρεσία που θα αναλάβει την υλοποίηση του έργου/ προμήθειας/ μελέτης ή υπηρεσίας, άλλως το αίτημα δεν εξετάζεται. Επίσης, σε αυτές τις περιπτώσεις απαιτούνται οι εκατέρωθεν σχετικές αποφάσεις των αρμόδιων συλλογικών οργάνων για την εκχώρηση καθηκόντων φορέα υλοποίησης.
- Κανονιστικό πλαίσιο ορισμού του φορέα λειτουργίας και συντήρησης του Έργου, εφόσον δικαιούχος και φορέας υλοποίησης διαφέρει.
- Τεκμηρίωση ιδιοκτησιακού καθεστώτος του ακινήτου ή αρμοδιότητας στην περιοχή παρέμβασης (π.χ. προσκόμιση τίτλου κτήσης κυριότητας, πιστοποιητικό μεταγραφής του και πιστοποιητικό περί μη διεκδίκησης από το οικείο υποθηκοφυλακείο, κτηματολογικό φύλλο από Κτηματολογικό Γραφείο) ή σύμβαση παραχώρησης νομής, κατοχής ή χρήσης, το πιστοποιητικό μεταγραφής του και η κυριότητα του παραχωρούντος. Η ως άνω σύμβαση παραχώρησης πρέπει να έχει διάρκεια τουλάχιστον 15 έτη από τον χρόνο οριστικής παραλαβής του έργου. Σε περίπτωση που βρίσκεται σε εξέλιξη διαδικασία παραχώρησης ή απόκτησης της απαιτούμενης συνολικής έκτασης, απαιτούνται βεβαιώσεις/υπεύθυνες δηλώσεις από τον νόμιμο εκπρόσωπο εκάστου αντισυμβαλλομένου μέρους.
- Βεβαίωση-Δήλωση εξασφάλισης όλων των απαιτούμενων αδειών και εγκρίσεων για τη λειτουργία των προτεινόμενων υποέργων.

- Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) ή υπαγωγή σε Πρότυπες Περιβαλλοντικές Δεσμεύσεις (ΠΠΔ), εφόσον απαιτείται, κατά την υποβολή της πρότασης στο Πρόγραμμα.
- Αποτύπωση των απαραίτητων τεχνικών υποστηρικτικών μελετών των έργων και του βαθμού ωρίμανσης αυτών, αντίγραφα των εγκριτικών αποφάσεων του τελευταίου σταδίου των μελετών.
- Σε περίπτωση που υφίσταται κάποιο εγκεκριμένο χρηματοδοτικό πρόγραμμα ή στρατηγικός σχεδιασμός, απαιτείται βεβαίωση της αρμόδιας υπηρεσίας του Δικαιούχου "ότι το προτεινόμενο έργο δεν αντίκειται στα εγκεκριμένα μέτρα και παρεμβάσεις του συγκεκριμένου στρατηγικού σχεδιασμού ή της ολοκληρωμένης παρέμβασης (π.χ. ΣΒΑΚ, ΟΧΕ κλπ)".
- Κείμενη πολεοδομική νομοθεσία (π.χ. εγκεκριμένο πολεοδομικό σχέδιο, θεσμοθετημένες χρήσεις γης κλπ) που αποδεικνύει την εναρμόνιση του προτεινόμενου έργου με αυτή.
- Τεχνική Περιγραφή, Σχέδια και Προϋπολογισμός Δημοπράτησης έργων (υποβάλλονται οι εγκεκριμένες/θεωρημένες μελέτες των έργων).
- Για τις προμήθειες, τεκμηρίωση του προϋπολογισμού της προμήθειας. Συγκεκριμένα θα πρέπει να προσκομισθεί Πρακτικό Επιτροπής Διερεύνησης Τιμών συνοδευόμενο από Πίνακα προσδιορισμού μέσων τιμών υλικών ή/και από σχετικές προσφορές και τιμοκατάλογους υλικών, ενημερωτικά φυλλάδια κλπ (προσφορές από δύο ή τρεις τουλάχιστον ανεξάρτητους μεταξύ τους προμηθευτές), εφόσον απαιτείται.
- Στην περίπτωση εξοπλισμού (επιλέξιμου και μη), απαιτούνται τα αποτελέσματα της έρευνας αγοράς και η σχετική τεκμηρίωση.
- Για τα έργα που έχουν δημοπρατηθεί ή/και συμβασιοποιηθεί, και τις ολοκληρωμένες μελέτες ωρίμανσης κύριων υποέργων, όλα τα απαραίτητα έγγραφα για την εξέταση της νομιμότητας της διαδικασίας ανάθεσης σύμβασης καθώς και της διαγωνιστικής διαδικασίας του έργου/μελέτης.
- Χρηματοδοτικό Σχέδιο Υποέργου Εκτέλεσης με ίδια μέσα, εφόσον απαιτείται.
- Σχέδιο Απόφασης Εκτέλεσης με ίδια μέσα, εφόσον απαιτείται.
- Σχέδιο Δημοσιότητας (στην περίπτωση που δεν περιλαμβάνεται στην πρόταση υποέργο «Δράσεις ενημέρωσης – πληροφόρησης – ευαισθητοποίησης») με όλα τα απαραίτητα μέτρα πληροφόρησης, ενημέρωσης και δημοσιότητας που θα λάβει ο Δικαιούχος.
- Συμπληρωμένο το Παράρτημα τεκμηρίωσης εκπλήρωσης των κριτηρίων της τυπικής πληρότητας της πρότασης (Παράρτημα ΙΙΙ).
- Τεκμηρίωση του προϋπολογισμού της προτεινόμενης πράξης, ανά υποέργο (στο σύνολό του και ανά τιμή μονάδας), βάσει κανονιστικών πράξεων (π.χ. εγκεκριμένα ενιαία τιμολόγια), ή άλλων νομιμοποιητικών εγγράφων. Σε περίπτωση που αυτό δεν είναι εφικτό, για την τεκμηρίωση του προϋπολογισμού δύναται για παράδειγμα να χρησιμοποιηθούν στοιχεία πραγματικού κόστους από παρεμφερείς πράξεις που έχουν υλοποιηθεί, λαμβάνοντας υπόψη τις επικρατούσες συνθήκες της αγοράς κατά το χρόνο αξιολόγησης της πράξης, ή αποτελέσματα έρευνας αγοράς με μη δεσμευτικές προσφορές.
- Σε περίπτωση που απαιτούνται δαπάνες αρχαιολογικών ερευνών και εργασιών πρέπει να τεκμηριώνονται με έγγραφο της αρμόδιας υπηρεσίας του Υπουργείου

- Πολιτισμού (που πρέπει να περιλαμβάνει ανάλυση του αιτούμενου προϋπολογισμού ανά κατηγορία δαπανών, πλήθος και ειδικότητες προσωπικού, προμήθεια εξοπλισμού, χρονοδιάγραμμα εργασιών σύμφωνα και με το κυρίως υποέργο κλπ).
- Σε περίπτωση που απαιτούνται δαπάνες μετατόπισης δικτύων κοινής ωφέλειας πρέπει να τεκμηριώνονται με προεκτίμηση κόστους από τους αρμόδιους Οργανισμούς Κοινής Ωφέλειας ή εκτίμηση της τεχνικής υπηρεσίας του δικαιούχου.
  - Σε περίπτωση που αιτούνται οχήματα πρέπει να υποβληθεί ο επικαιροποιημένος Πίνακας του Μητρώου Κρατικών Οχημάτων του Δικαιούχου.
  - Σε περίπτωση που απαιτούνται δαπάνες ΑΠΕ πρέπει να υποβληθεί η σχετική άδεια παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από τη ΡΑΕ, εφόσον απαιτείται.
  - Έκθεση τεκμηρίωσης εξασφάλισης της προσβασιμότητας των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με το ισχύον θεσμικό πλαίσιο.
  - Απόφαση του Τεχνικού Συμβουλίου της Αναθέτουσας Αρχής ή του Δημοσίων Έργων του Υπ. Υποδομών και Μεταφορών, εφόσον στην αναθέτουσα αρχή δεν υφίσταται αρμόδιο τεχνικό συμβούλιο, περί αποδοχής του συστήματος «κατασκευή έργου με αξιολόγηση μελέτης», όπου αυτό εφαρμόζεται.
  - Υπολογισμός των καθαρών εσόδων για έργα που παράγουν έσοδα, εφόσον απαιτείται. Προκειμένου να καθοριστούν τα δυνητικά «καθαρά έσοδα» που παράγει η πράξη μετά την ολοκλήρωσή της και ενδεχομένως και κατά τη διάρκεια υλοποίησής της, καταρτίζεται από το δικαιούχο χρηματοοικονομική ανάλυση ή βεβαίωση μη παραγωγής εσόδων, σύμφωνα με τις σχετικές οδηγίες που διατίθενται στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Προγράμματος (<https://eyde.ypes.gr/>).
  - Τεχνική Έκθεση τεκμηρίωσης της εύρυθμης λειτουργίας και συντήρησης του έργου μετά την κατασκευή.
  - Πίνακας τεκμηρίωσης διασφάλισης απαιτούμενου προσωπικού για τη λειτουργικότητα του σχεδιασμού (ανά υποέργο).
  - Στην περίπτωση υποέργου Μελέτης ωρίμανσης πρέπει να υποβληθεί ο πλήρης Φάκελος Έργου της μελέτης (που να περιλαμβάνει το φυσικό αντικείμενο του έργου, την εκτίμηση Π/Υ, το Χρονοδιάγραμμα Μελέτης, την Προεκτίμηση Αμοιβών Μελετών κτλ) βάσει του οποίου έγινε η ανάθεση.
  - Σε περίπτωση που προτείνεται παρέμβαση σε κτίριο χαρακτηρισμένο ως διατηρητέο απαιτείται η θετική γνωμοδότηση από το οικείο Συμβούλιο Αρχιτεκτονικής.
  - Σε περίπτωση που προτείνεται παρέμβαση σε κτίριο χαρακτηρισμένο ως νεότερο μνημείο απαιτείται η απόφαση της Υπουργού Πολιτισμού και Αθλητισμού (άρθρο 11 του ν.4355/2015).
  - Υποβολή στοιχείων για την τεκμηρίωση της μη ύπαρξης ενίσχυσης (Παράρτημα V).
  - Έκθεση τεκμηρίωσης συμμόρφωσης των προτεινόμενων δράσεων/παρεμβάσεων με την Απόφαση συνάφειας με αριθμ. πρωτ. 27521 ΕΞ 2020/02.10.2020 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης.
  - Βεβαίωση/Υπεύθυνη Δήλωση του Νόμιμου Εκπροσώπου του Δικαιούχου για συμμόρφωση των προτεινόμενων δράσεων/παρεμβάσεων με την Απόφαση συνάφειας με αριθμ. πρωτ. 27521 ΕΞ 2020/02.10.2020 του Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης, και τήρηση αυτών κατά την υλοποίηση της πρότασης.

Η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ δύναται κατά την διάρκεια της αξιολόγησης να ζητήσει συμπληρωματικά έγγραφα τεκμηρίωσης των ανωτέρω.

6. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΚΑΙ ΕΝΤΑΞΗΣ ΠΡΑΞΕΩΝ

6.1 Διαδικασία αξιολόγησης

Η κάθε πρόταση αξιολογείται σε δύο στάδια:

Α' Στάδιο: Πληρότητα και επιλεξιμότητα πρότασης

Στο στάδιο αυτό, η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ δύναται να ζητήσει:

- τα τυχόν, επί ποινή αποκλεισμού, ελλιπή έγγραφα/στοιχεία (όπως αυτά αναλυτικά προσδιορίζονται στην παρ.5 της παρούσης πρόσκλησης) ή/και
- πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις/συμπληρωματικά στοιχεία),

θέτοντας χρονικό περιορισμό πέντε (5) εργάσιμων ημερών (από την επόμενη εργάσιμη ημέρα αποστολής της σχετικής ενημέρωσης με ηλεκτρονική αλληλογραφία της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ) για την αποστολή των ανωτέρω.

Πρόταση που δεν καλύπτει τα κριτήρια της πληρότητας απορρίπτεται και ενημερώνεται σχετικά ο δικαιούχος.

Β' Στάδιο: Αξιολόγηση των προτάσεων ανά ομάδα κριτηρίων

Μετά την επιτυχή έκβαση του Α' Σταδίου αξιολόγησης, η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ διενεργεί τον έλεγχο των ειδικότερων κριτηρίων αξιολόγησης, όπως αυτά εξειδικεύονται στην παρούσα πρόσκληση.

Στο στάδιο αυτό, η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ δύναται να ζητήσει πρόσθετες πληροφορίες (διευκρινίσεις/συμπληρωματικά στοιχεία), θέτοντας χρονικό περιορισμό δέκα (10) εργάσιμων ημερών (από την επόμενη εργάσιμη ημέρα αποστολής της σχετικής ενημέρωσης με ηλεκτρονική αλληλογραφία της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ) για την αποστολή των εν λόγω στοιχείων.

Στη συνέχεια, η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ εισηγείται σχετικά στην Επιτροπή αξιολόγησης του αρ. 22 του ν. 4690/2020 («Λοιπές Διατάξεις» - Μέρος Β), όπως ισχύει. Η Επιτροπή αξιολόγησης ελέγχει εάν πληρούνται τα βασικά κριτήρια επιλογής και εισηγείται στον Υπουργό Εσωτερικών την ένταξη ή μη της πράξης στο Πρόγραμμα.

6.2 Υποβολή και εξέταση ενστάσεων

Οι δυνητικοί δικαιούχοι δύνανται να υποβάλλουν ένσταση στην αρμόδια ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ σχετικά με τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, άπαξ ανά στάδιο αξιολόγησης, εντός αποκλειστικής προθεσμίας επτά (7) εργάσιμων ημερών από την επομένη ημέρα της παραλαβής των αποτελεσμάτων της αξιολόγησης της αίτησης από το Δικαιούχο, ήτοι α) της απόφασης απόρριψης πρότασης που εκδίδεται κατά το στάδιο Α' της αξιολόγησης και β) της απόφασης απόρριψης πρότασης που εκδίδεται κατά το στάδιο Β' της αξιολόγησης.

Η ένσταση θα πρέπει να είναι αιτιολογημένη και ενυπόγραφη από τον δικαιούχο. Η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ πρωτοκολλεί και εξετάζει όλες τις υποβαλλόμενες ενστάσεις. Τα αποτελέσματα της

εξέτασης των ενστάσεων εγκρίνονται από τον Προϊστάμενο της ΕΥΔΕ και κοινοποιούνται στους δυνητικούς δικαιούχους που υπέβαλαν την ένσταση εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών.

6.3 Η απόφαση ένταξης της πράξης στο Πρόγραμμα, εκδίδεται από τον Υπουργό Εσωτερικών και δημοσιεύεται στο πρόγραμμα «Διαύγεια», κατόπιν θετικής εισήγησης του αρμοδίου οργάνου.

6.4 Δημοσιοποίηση στην οικεία ιστοσελίδα του Προγράμματος του τίτλου των έργων που εντάσσονται, των δικαιούχων αυτών και του ποσού χρηματοδότησης τους.

7. ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗΣ –ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗΣ-ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗΣ

Σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 10-18 της υπ' αριθμ. 22766/09-04-2020 απόφασης (ΦΕΚ 1386/Β/14.04.2020).

Οι αναθέσεις δημοσίων συμβάσεων για την μελέτη των έργων και των προμηθειών, ακολουθούν τους εθνικούς κανόνες που τις διέπουν. Για τις τροποποιήσεις των συμβάσεων κατά τη διάρκειά τους, τηρούνται οι προβλεπόμενες από τη νομοθεσία διατάξεις των δημοσίων συμβάσεων του ν. 4412/2016, όπως αυτές ισχύουν. Η παρακολούθηση και πιστοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου πραγματοποιείται με ευθύνη των αρμόδιων κατά περίπτωση Υπηρεσιών του Δικαιούχου. Η ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ δύναται να ζητά πληροφοριακά στοιχεία σε οποιοδήποτε στάδιο εξέλιξης των ενεργειών που αφορούν στην Πράξη, προκειμένου να διασφαλιστεί η ορθή υλοποίηση του Προγράμματος.

Μετά την αξιολόγηση των αιτημάτων συντάσσεται από την ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ, αίτημα χρηματοδότησης προς το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων για την πληρωμή των Δικαιούχων. Σε περίπτωση χρηματοδότησης από άλλη πηγή θα πρέπει πρώτα να απορροφηθούν οι πόροι του Προγράμματος «Αντώνης Τρίτσης» και στη συνέχεια να χρησιμοποιηθούν οι πόροι των υπολοίπων πηγών χρηματοδότησης του Δικαιούχου. Υπογραμμίζεται ότι η χρηματοδότηση ανέρχεται έως το ύψος των νομικών δεσμεύσεων. Τα προϊόντα των εκπτώσεων που προκύπτουν με βάση τη συμβασιολογία των μελετών διατίθενται σε νέα έργα, ή δράσεις ύστερα από απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών.

8. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ-ΠΛΗΡΟΦΟΡΗΣΗ

Για αναλυτικότερες πληροφορίες με την υποβολή των προτάσεων, την συμπλήρωση των Τεχνικών Δελτίων και άλλες διευκρινίσεις αρμόδιοι είναι οι: Θ. Δράκος, τηλ. 2131313434, email: t.drakos@ypes.gov.gr, Ο. Μπέη, τηλ. 2131313027, email: o.bei@ypes.gov.gr, Β. Σταμάτης τηλ. 2131313423, email: v.stamatis@ypes.gov.gr.

Περαιτέρω πληροφορίες/ διευκρινίσεις για τις επί μέρους διατάξεις του Προγράμματος «ΑΝΤΩΝΗΣ ΤΡΙΤΣΗΣ», εφόσον απαιτούνται, καθώς και οποιαδήποτε πληροφορία για την υποβολή των προτάσεων παρέχονται από την ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ και βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eyde.ypes.gr/>. Ο δικτυακός αυτός τόπος αποτελεί βασικό εργαλείο επικοινωνίας της ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ με το σύνολο των ενδιαφερομένων για το Πρόγραμμα και ανακοινώνεται σε αυτόν κάθε σχετική πληροφορία.

Στην ηλεκτρονική διεύθυνση του Προγράμματος (<https://eyde.ypes.gr/>), οι ενδιαφερόμενοι δύναται να υποβάλλουν ηλεκτρονικά στη φόρμα επικοινωνίας σχετικές ερωτήσεις για διευκρινίσεις.

Πριν το αίτημα για παροχή περαιτέρω πληροφοριών, οι δικαιούχοι καλούνται να λάβουν γνώση των ήδη συνημμένων αρχείων συχνών ερωτήσεων-απαντήσεων της πρόσκλησης, του περιεχομένου της πρόσκλησης καθώς και των υπολοίπων συνημμένων αρχείων αυτής.

9. ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Η παρούσα ισχύει από τη δημοσίευσή της.

Η πρόσκληση και το υποστηρικτικό υλικό να αναρτηθεί στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Εσωτερικών (<https://eyde.ypes.gr/>).

Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

ΘΕΟΔΩΡΙΚΑΚΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

Συνημμένα:

Τα παρακάτω συνημμένα βρίσκονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση <https://eyde.ypes.gr/>.

- Υπόδειγμα αίτησης χρηματοδότησης (Παράρτημα Ι)
- Υπόδειγμα Τεχνικού Δελτίου Έργου (Παράρτημα ΙΙ)
- Λίστα ελέγχου πληρότητας της πρότασης (Παράρτημα ΙΙΙ)
- Κριτήρια Επιλογής Πράξεων (Παράρτημα ΙV)
- Λίστα ελέγχου θεμάτων κρατικών ενισχύσεων (Παράρτημα V)
- Απόφαση συνάφειας Υπουργείου Ψηφιακής Διακυβέρνησης
- Λοιπά έγγραφα

Πίνακας Αποδεκτών:

Οι Δήμοι της Χώρας

Οι Περιφέρειες της Χώρας

Κοινοποίηση:

1. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, γραφείο Υφυπουργού Ανάπτυξης και Επενδύσεων
(Δημόσιες Επενδύσεις & ΕΣΠΑ)
2. Υπουργείο Ανάπτυξης και Επενδύσεων, γραφείο Γενικού Γραμματέα Δημοσίων Επενδύσεων & ΕΣΠΑ
3. Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων
4. Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης, Γενική Διεύθυνση Ψηφιακής Διακυβέρνησης
5. Κεντρική Μονάδα Κρατικών Ενισχύσεων, Υπουργείο Οικονομικών, Καρ. Σερβίας 8, 10184

Εσωτερική Διανομή:

1. Γραφείο κ. Υπουργού Εσωτερικών
2. Γραφείο κ. Γεν. Γραμματέα Υπουργείου Εσωτερικών
3. Γραφείο κ. Γεν. Δ/ντή Οικον. Τ.Α. & Α.Π.
4. Δ/νση Οικον. & Αναπτ. Πολιτικής
5. Γραφείο Προϊσταμένου ΕΥΔΕ ΥΠΕΣ